

GRADITELJ

List učenika Graditeljske škole Čakovec - Graditelj - broj 32 - travanj 2024.

Riječ uredništva

Dragi čitatelji,

srdačno vas pozdravljamo uime uredništva školskog lista Graditelj te vam s ponosom predstavljamo njegovo 32. izdanje. Cilj nam je pružiti vam informativne i inspirativne članke koji odražavaju šarolikost naše škole. Novi broj Graditelja donosi raznolike teme – od intervjuja s bivšim i sadašnjim učenicima, mode, sporta, mentalnog zdravlja do događaja koji su obilježili našu školu. S ponosom

objavljujemo i radove naših učenika nastale zahvaljujući stručnom vodstvu njihovih mentora. Zahvaljujemo svima koji su svojim idejama i materijalima pomogli da ovo izdanje Graditelja ugleda svjetlo dana. Nadamo se da će vas stranice školskog lista potaknuti na aktivno čitanje i kreativnost te potvrditi da svaka priča, svako mišljenje i svaki glas ima svoje mjesto. Uživajte u čitanju!

Uredništvo

Anja Vinković

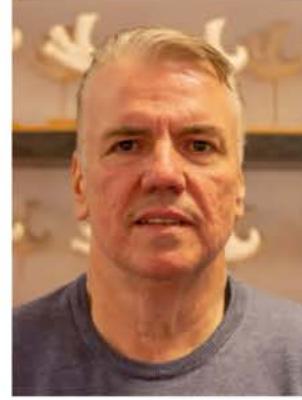
Petra Kuzmić

Simona Bašek

Azra Solarić i Vida Zrma

Riječ ravnatelja

Graditeljska škola Čakovec ponosi se svojom šezdesetogodišnjom tradicijom koju strpljivim i profesionalnim radom oblikuju nastavnici, a duhu živosti doprinose njezini učenici. Dinamičnost 21. stoljeća potiče nas da neprestano obogaćujemo obrazovne procese povezujući ih sa stvarnim životnim situacijama. Iz godine u godinu trudimo se renovirati prostor škole kako bismo stvorili poticajno mjesto za učenje i poučavanje. U školi njegujemo vrijednosti poput solidarnosti, različitosti i odgovornosti prema svemu što nas okružuje da bismo danas-sutra iz škole poslali kreativne, stručne i samopouzdane mlade ljude. Ovogodišnji *Graditelj* pisani je trag tek dijela onoga čime su se učenici i nastavnici škole bavili proteklih godina dana. Neka nam svima bude motivacija za buduće aktivnosti kojima ćemo obogatiti našu školu, ali i sebe same.

Damir Srnec, mag. inf.

Golubica – simbol prepoznavanja GŠČ-a

Golubicu kao simbol dizajnirao je Slobodan Benković – Boč, pokojni akademski slikar i nastavnik predmeta Crtanje i slikanje u Graditeljskoj školi. Povodom obilježavanja 60 godina postojanja škole i njezinih programa, pojavila se ideja da se načini 60 golubica u 3D prikazu – kao priznanje za svaku godinu postojanja. Taj dio zadatka pripao je mr. art. Vesni Osojnički, akad. kip. Najprije je načinjen uzorak u glini, a potom se izrađivao gipsani negativ tog

volumena kako bi se utiskivanjem gline u kalup dobilo 60 jednakih radova. Golubica je napravljena od šamotirane bijele gline koja se patinirala u svojoj bijeloj boji. Za postav pečenih radova korišten je drveni kvadratni postament na koji je postavljenja metalna žica, a na nju keramička ptica. Kompozicija svih 60 skulptura čini likovni prikaz i prepoznatljivost simbolike

NEKADAŠNJI UČENICI DANAS

Put do uspjeha

Mnogi naši nekadašnji učenici postigli su izvanredne uspjehe u različitim područjima života. Neki od njih postali su uspješni umjetnici, doktori znanosti, poduzetnici. Srednjoškolska iskustva pripremila su ih za izazove koji su ih dočekali u budućnosti. Tijekom srednje škole usvojili su važne životne vještine, kao što su kontinuirani rad, upravljanje vremenom, kritičko promišljanje, a sa sobom su ponijeli i lijepo uspomene kojih se rado prisjećaju. Razgovarali smo s nekim od njih, a što su nam otkrili, pročitajte u nastavku.

Ivana Mrčela: Od dizajnera unutrašnje arhitekture do modne dizajnerice i docentice na Tekstilno-tehnološkom fakultetu

Za Ivanu Marčelu odabir Graditeljske škole Čakovec bio je slučajan, a kasnije su se, kaže, stvari posložile same. Tijekom srednje škole bavila se suvremenim plesom i jednom je prilikom dizajnirala kostime za plesnu predstavu. Govori da je možda to bila naznaka budućeg smjera školovanja na Tekstilno-tehnološkom fakultetu i Likovnoj akademiji.

Piše: Simona Bašek

Bili ste učenica Graditeljske škole Čakovec. Što je presudilo tomu da ste upisali baš ovu školu? Jeste li već tada znali da se želite baviti modom? Odabir Graditeljske škole bio je sasvim slučajan i gledajući unatrag, nisam mogla bolje odabrati. U osnovnoj školi održano je predstavljanje srednjih škola na kojem je bila prisutna i Graditeljska škola. Dobila sam letak na kojem su bile informacije vezane za prijemni ispit, a mama mi je dala savjet da možda nije loše otići na prijemni i vidjeti kako stojim s crtanjem jer sam uvek bila jako zainteresirana za sve aspekte umjetničkog izražavanja. Poslušala sam je, otišla na prijemni, bila prva na listi i upisala se u Graditeljsku školu Čakovec. Kasnije su se stvari same posložile – studij na Tekstilno-tehnološkom fakultetu, smjer modni dizajn te nakon toga studiranje na Likovnoj akademiji. Na koji Vas je način smjer dizajnera unutrašnje arhitekture pripremio za fakultet? Jeste li tijekom srednjoškolskog obrazovanja otkrili neke svoje nove talente koji su utjecali na daljnji izbor obrazovanja? Kritičko razmišljanje, istraživanje,

promišljanje, izražavanje različitim materijalima i oblicima, rad u

radionicama svake druge subote bili su dobri temelji na kojima sam i uz različita druga iskustva nadograđivala svoje daljnje obrazovanje tijekom

godina. Bitno je osvijestiti da poznavanje i njegovanje različitih vještina uvejkima svoju vrijednost i može pomoći pri materijaliziranju vlastite ideje u bilo kojem području. Tijekom srednje škole bavila sam se suvremenim plesom pa sam jednom prilikom i dizajnirala kostime za plesnu predstavu. Možda je upravo to bila naznaka budućeg smjera školovanja. Po čemu pamtite srednju školu? Podijelite s nama neke srednjoškolske uspomene kojih se rado sjećate. Srednju školu pamtim po prijateljima, profesorima i stvarima koje sam tamo naučila. Da se možete na nekoliko dana vratiti u srednju školu, biste li pristali? Što Vam najviše nedostaje iz srednjoškolskih dana? U srednjoj je bilo sjajno. Ne bih ništa mijenjala jer danas ne bih bila ono što jesam i upravo zbog toga uživam u sadašnjosti radeći ono što volim. Možete li i z d v o j i t i n a j d r a z e g nastavnika/nastavnici iz srednje škole? Koji Vam je predmet bio omiljeni? Emilija Kovač, Ljubomir Levačić, Slobodan Benković Boč,

Carmen Pazman, Zora Pazman... to je dio profesora koji su ostavili najveći trag i od kojih sam najviše naučila. Budući da ste docentica na Tekstilno-tehnološkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, opišite nam kako je raditi s mlađim ljudima? Rad sa studentima na TTF-u predivan je i međusobno se inspiriramo. Postoji mnogo talentiranih mlađih ljudi koji pomoći odjevnih predmeta, tekstila, kostimografije, ilustracije ili fotografije pričaju svoje modne priče. Što biste izdvojili kao svoje najveće

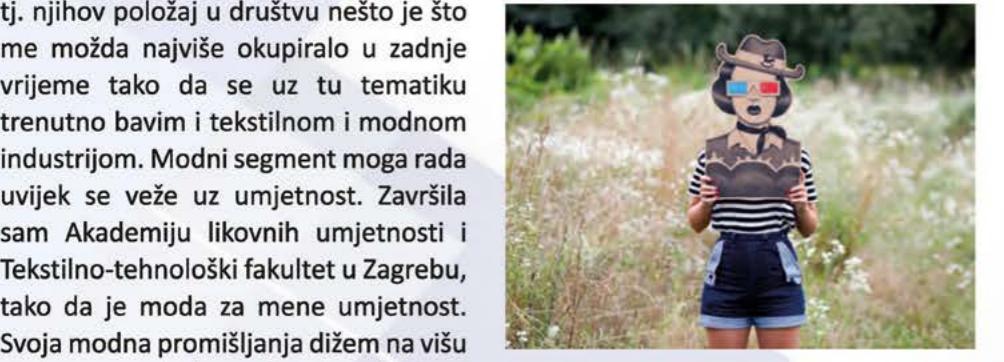
postignuće? Ovo je pitanje na koje mi je teško dati odgovor. Svaki period u životu imao je svoja postignuća koja su mi tada bila najveća. Kao umjetnica često svoje radove izlažete u Hrvatskoj i inozemstvu. Što je za Vas umjetnost? Umjetnost je nešto što volim, što me veseli, osnažuje, izgrađuje ono što ja jesam, a u isti čas umjetnost me nekada i muči, frustrira... i opet me tjera da dalje radim, budem ustrajna, stvaram i u tome uživam. Opišite svoj umjetnički rad. Što nastojite prikazati svojim radovima? U svojim radovima propitujem koncepte slobode, bavim se pravima pojedinaca, kulturom sjećanja, istraživanjem problematike

modnog dizajnera? Dodala bih da je obrazovanje bitno za svakog umjetnika, neovisno o tome kojom se granom umjetnosti bavio. Vrijeme koje na predavanjima provedete u učionicama sa svojim kolegama – raspravljući, radeći, stvarajući zajedno, učeći jedni od drugih, upijajući riječi profesora... neprocjenjivo je. Studirate, razvijate se, gradite veze i poznanstva za cijeli život.

Imala sam sreću da sam na oba fakulteta imala iznimne profesore. Naravno da

nestajanja identiteta, poimanjem rodnih identiteta, modno-političke torture. Djelujem na području crteža, ilustracije, slike i instalacije. Prava žena, tj. njihov položaj u društvu nešto je što me možda najviše okupiralo u zadnje vrijeme tako da se uz tu tematiku trenutno bavim i tekstilnom i modnom industrijom. Modni segment moga rada uvijek se veže uz umjetnost. Završila sam Akademiju likovnih umjetnosti i Tekstilno-tehnološki fakultet u Zagrebu, tako da je moda za mene umjetnost. Svoja modna promišljanja dižem na višu razinu stvarajući modne instalacije i modne ilustracije većih dimenzija u kojima dolazi do ispreplitanja likovne umjetnosti i modnog dizajna. Bitna je priča koju želim ispričati. U svom radu često koristim prozirne materijale jer smatram da svojom transparentnošću povezuju sadašnjost i novonastali svijet. Ako su postavljeni u prostoru, naše kretanje tu kompoziciju stalno mijenja, igramo se otkrivanjem novih vizura. U svoje radove vrlo često uključujem i posjetitelje koji potom postaju dio mojih instalacija. Dovršavaju ih. Radovi bez posjetitelja nisu potpuni. **Kakav je položaj mladih umjetnika u Hrvatskoj? Je li obrazovanje ključno za karijeru**

sreća ponekad ima svoje prste u svemu, ali uz kontinuirani rad rezultati moraju doći. S druge strane, bitno je i imati život uz studiranje te ne propuštati neke stvari. Treba biti i tvrdoglav, i uporan jer živimo u državi u kojoj je umjetnost na vrlo niskim granama. Tržište nam je jako malo, da ne kažem nikakvo. **Tko je za Vas „modno osvještena“ osoba, je li to osoba koja prati trendove ili ona koja je godinama vjerna svom individualnom stilu?** „Modno osvješten“ postao je sinonim za dobro odjevenu osobu, a zapravo je banalan pojam kako bi se većina uvjerala u pravilan i dobar način odjevanja. Pomoću mode stvaramo sebe, vlastiti identitet, sliku o sebi, a ako

ne slijediš trendove teško je da ćeš biti etiketiran kao modno osvještena osoba, dok si možda zapravo ispred svoga vremena. **Opišite svoj modni stil.** **Gdje kupujete odjeću?** Volim modu od kraja 30-ih do početka 60-ih godina prošlog stoljeća te se volim igrati različitim stilovima unutar toga. To je estetika koja me veseli i u kojoj se dobro osjećam, što je najbitnije za bilo koji stil koji se nosi. Posjedujem dosta odjeće i modnih dodataka baš iz tog perioda, koje volim miješati s replikama ili komadima današnje odjeće. Dosta odjeće šivam sama ili mi je izradi prijatelj, a za ostatak tu je internet na kojem se znaju naći zanimljive stvari. **Koga biste iz hrvatske i svjetske modne scene izdvajili kao dobre dizajnere?** Od hrvatskih brendova zanimljivi su mi Klisab, Marija Kulušić, Silvio Vujičić, a od stranih Henrik Vibskov, SS Daily, MADbyMAD, Marina Yee, Maja Halilović i dr. **Uspijevate li uz sve obaveze pronaći slobodno vrijeme? Kako ga provodite?**

Smatram da je slobodno vrijeme neophodno, osobito nakon svakog projekta kada se treba ponovo napuniti i krenuti iz početka s novim stvarima, novim projektima. Najviše vremena provodim u šumi, u zelenilu, okružena tišinom, žuborom potoka i pjevom ptica. **Kakvi su Vaši planovi za budućnost?** **Pripremate li kakvu novu izložbu?** Novi planovi, novi projekti te izložbe stalno su prisutni. Trenutno radim na dva nova opusa od koji će jedan biti predstavljen u svibnju. Kasnije me očekuje još nekoliko skupnih izložbi. **Što biste poručili učenicima likovne umjetnosti i dizajna Graditeljske škole Čakovec?** Da što više stvaraju, eksperimentiraju, probaju naći svoje mjesto i glas u ovom svijetu. I da uživaju u srednjoškolskim danima i svim stvarima koje im dolaze.

Tomislav Topolovčan: Biti obrazovan ne znači biti školovan i biti školovan ne znači biti obrazovan

Nakon što je 2003. godine u Graditeljskoj školi Čakovec završio likovnu umjetnost i dizajn, smjer unutrašnje arhitekture, Tomislav Topolovčan na Učiteljskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu diplomirao je razrednu nastavu s pojačanim programom iz nastavnog predmeta Likovna kultura te doktorirao odgojne znanosti. Danas predaje na istome fakultetu, surađuje na znanstvenim projektima, drži predavanja na međunarodnim znanstvenim konferencijama. Tomislav je bio počašćen našim pozivom te se s nostalgijom prisjetio srednjoškolskih dana i profesora.

Pišu: Tarja Novak i Alina Žižek

Molimo Vas da se predstavite. Ime mi je Tomislav Topolovčan. Prije svega, zahvaljujem na pozivu za ovaj intervju. Počašćen sam, doista je lijepo sjetiti se škole nakon toliko godina. U Graditeljskoj školi Čakovec 2003. godine završio sam likovnu umjetnost i dizajn, smjer dizajner unutrašnje arhitekture. Nakon toga nisam otišao u smjeru građevine ni arhitekture. Upisao sam se na Učiteljski fakultet, smjer razredna nastava i likovna kultura. Radio sam dvije godine u osnovnoj školi i poučavao likovnu umjetnost te paralelno upisao doktorski studij. Nakon dvije godine dobio sam posao kao profesor na Učiteljskom fakultetu u Zagrebu gdje sam i sada. **Što je presudilo tomu da ste se upisali baš u ovu školu i jeste li već tada znali čime se želite baviti?** Presudna je bila moja sestra koja je četiri godine starija od mene i maturirala je u smjeru građevinski tehničar. Odluka je pala na kraju osnovne škole, oduvijek samo imao crtu za crtanje i slikanje, a moji su roditelji slučajno poznivali bivšeg ravnatelja Graditeljske škole pa im je on spomenuo da postoji i likovni smjer u školi. Tako sam i ja na neki način krenuo sestrinim stopama i završio tamo. **Je li Vas Graditeljska škola na neki način pripremila na daljnje obrazovanje?** Moram kazati da me Graditeljska škola naučila kontinuirano raditi. Zapravo mi je bilo lakše na studiju, sjećam se da smo u prvom razredu srednje škole svaki dan imali po deset do dvanaest nastavnih sati, tijekom četiri godine obrazovanja pohađate nastavu, polazete ispite, odgovarate sve predmete i uz to imate nekoliko predmeta iz kojih dugoročno radite projekte – zbog svega toga u Graditeljskoj konkretno naučite organizirati svoje vrijeme i raditi paralelno više stvari, a to doista mnogo znači na studiju. **Jeste li tijekom srednjoškolskog obrazovanja otkrili neke svoje nove talente koji su utjecali na daljnji izbor Vašeg**

obrazovanja? Uf, zatekli ste me s pitanjem. Moram priznati da ne, meni je crtanje bilo jako dragو i u tom sam smjeru nastavio. Nisam se odlučio za građevinu ni za arhitekturu ili dizajn, nego baš za likovni. **Kako je došlo do toga da ste izabrali nastavničko zvanje?** Odmalena sam razmišljao o učiteljstvu, slijedom događaja i tijekom srednjoškolskog obrazovanja odlučio sam postati učitelj likovne kulture i uistinu mi se to ostvarilo. Dobar je posao, diplomirao sam i dobio posao učitelja likovne kulture što je zapravo teško jer je satnica jako mala. Nekako je to sve išlo prirodnim tijekom, možda sam malo iznevjerio Graditeljsku školu, ali ipak ste me pozvali nazad. **Po čemu najviše pamtite srednju školu?** Ne mogu vam baš u ovu školu i jeste li već tada znali čime se želite baviti? Presudna je bila moja sestra koja je četiri godine starija od mene i maturirala je u smjeru građevinski tehničar. Odluka je pala na kraju osnovne škole, oduvijek samo imao crtu za crtanje i slikanje, a moji su roditelji slučajno poznivali bivšeg ravnatelja Graditeljske škole pa im je on spomenuo da postoji i likovni smjer u školi. Tako sam i ja na neki način krenuo sestrinim stopama i završio tamo. **Što Vam najviše nedostaje iz srednjoškolskih dana?** Nedostaje mi čar mlađenštva, opuštenost, bez briga i bez pameti. Nedostaje bezbrižnost i ljepota srednjoškolaca, odnos s nastavnicima i profesorima. Naravno, nije sve baš uvijek bilo lijepo, ali upamtio sam samo ljepše stvari. Meni je bilo jako lijepo u školi, koliko god je tu bilo svega, strahova da ne položim ispite i tako dalje. Uvijek sam nekako nastojao izvršavati obaveze, vodio sam brigu o ocjenama i bilo mi je stalo do toga da položim ispite. Nastojao sam ne zapostaviti tu stranu samo zato što sam tinejdžer i srednjoškolac. Još se sjećam, kao da je danas bilo, kad sam radio završni rad u četvrtom razredu. Bila je to izrada Rietveld Military Chair. **8. Možete li izdvojiti nekog nastavnika ili nastavnicu iz srednje škole?** Čekao sam to pitanje, ali ne mogu. Mogu nabrojiti nekoliko njih, na primjer profesorica Vadas koja mi je upisala dvojku iz nekog nacrta, a nakon toga

cijeli je sat posvetila tome da mi objasni visinske kote kako bih na kraju dobio peticu. Pokojni profesor Benković koji je bio legendaran, moja razrednica Spomenka Čulinović, umirovljeni profesor Levačić, Kristina Horvat Blažinović, profesor Čatlaić, Emilia Kovač koju sam i sreću neki dan. To su zaista bili predvini profesori i zato nikako ne mogu izdvojiti samo jednog. **Jeste li imali neki omiljeni predmet?** Omiljeni predmeti većinom su mi bili općeobrazovni, likovni i crtanje, ali oduševila me i nacrtna geometrija. Volio sam pomagati drugima sa zadaćom. Znalo se dogoditi da sam svima objašnjavao neki predmet, drugi su dobili pet, a ja na kraju četiri. **Trenutno radite na fakultetu, no radili ste i u osnovnoj školi. Kako je raditi sa studentima i učenicima?** I jedno i drugo je izazovno. Učenici imaju svoje motivacije i inspiracije, a studenti su već odrasli ljudi. Osnovna je škola obavezna, a studij nije pa se učenici ne brinu toliko koliko studenti. Postoje drugačije komplikacije. Kad gledam studente na drugoj godini i na četvrtoj godini, to su dva različita čovjeka, puno

su zreliji, ali moram kazati, ponekad i neodgovorniji. U nekim je školama primjetan nedostatak stručnoga kadra. Kako biste Vi motivirali srednjoškolce da upišu Učiteljski fakultet? To je goruće pitanje. S obzirom na to da sve manje učenika upisuje studij, ne samo učiteljski, nego i ostale, izazovno je dobiti studenta. Motivirati ih mogu samo time što mogu reći da je biti učitelj jako lijepo, iako zahtjevno. Raditi s učenicima i studentima, općenito s mladim ljudima, također je lijepo. Netko kaže da je to poziv, ja sam skloniji kazati da je to profesija. U tom zanimanju obrazujemo budućeg čovjeka. Bez obzira na to je li osnovnoškolac, srednjoškolac ili student, uvijek treba imati na umu da, prije svega, ispred sebe imate čovjeka, a tek onda sadržaj nekog nastavnog predmeta. **Osim što predajete na fakultetu, bavite se i znanstvenim radom. Što Vam predstavlja veći izazov?** Podjednako je, i jedno, i drugo, oboje je povezano. Sveučilišna nastava uvijek je povezana sa znanstvenim radom. Ono što se podučava mora biti produkt nekog znanstvenog rada. Tako da ono što istražujem i pišem u određenoj mjeri i podučavam. Na sveučilištu je to

neodvojivo. **Što mislite o utjecaju tehnologije na mozak djeteta?** Doktorirao sam upotrebu digitalnih medija u nastavi i mogu reći da tehnologija utječe na mozak djeteta, no potrebno ju je koristiti kontrolirano. Nekontrolirano korištenje tehnologije može štetiti. Doista se pokazuje da prekomjerno korištenje izaziva ovisnosti, ne samo kod djece, nego i kod odraslih, ali digitalna tehnologija kao nova tehnologija jedan je alat koji možemo koristiti u bilo kakve svrhe jer medij je medij, na nama je to kako ga koristimo. **Što biste izdvojili kao svoje najveće postignuće?** To je teško pitanje... Ako gledam profesionalno, onda je to rad na sveučilištu koji je stvarno lijep. Oduvijek je sveučilište bilo posebno mjesto sa svim svojim akademskim slobodama, sveučilišnom autonomijom. Ta profesija ima velike blagodati, postignuće mi je na primjer rad s doktorandima, neki su već i doktorirali. Kada prođete cijeli taj doktorski studij pa nekome drugome pomognete doktorirati, po meni je to veliko postignuće. **Kako Vi provodite svoje slobodno vrijeme?** Slobodno vrijeme provodim bavljenjem građevinskim radovima u vikendici, dakle, u građevini sam privatno. Malo

sport, odnosno bicikliranje i planinarenje, bitan mi je boravak u prirodi. **Kakvi su Vaši daljnji planovi?** Uh, ova posljednja pitanja veoma su škakljiva i teška. Profesionalno se i dalje vidim na sveučilištu – rad sa studentima, doktorandima, daljnja istraživanja... **Koja bi bila Vaša poruka srednjoškolcima?** Obrazovanje, obrazovanje i samo obrazovanje. Doista, danas govorimo o cjeloživotnom obrazovanju. Ne samo školovanje, biti obrazovan ne znači biti školovan i biti školovan ne znači biti obrazovan. Isplati se investirati u sebe i u obrazovanje. Potreban je rad na sebi kao čovjeku.

Bojan Milovanović: Dvojbama do uspjeha

Kao i većina srednjoškolaca, Bojan Milovanović dvojio je o tome koju srednju upisati. Iako je čak triput prepisivao *Cvijet sa raskršća*, nije požalio što je upisao Graditeljsku školu Čakovec. Zahvaljujući znanju koje je upio tijekom srednje škole, s lakoćom je rješavao praktične kolegije na fakultetu što ga napisljektu dovelo i do titule doktora znanosti iz polja građevinarstva.

Piše: Simona Bašek

Molimo Vas da se predstavite. Ja sam Bojan Milovanović. Trenutno radim kao izvanredni profesor na Građevinskom fakultetu u Zagrebu. Graditeljsku školu u Čakovcu upisao sam 1998., a završio 2002. kada sam upisao i fakultet. Diplomirao sam 2007. godine, baš na dan kada je u 102. godini umro Tadijanović. Iste godine upisao sam doktorat, a doktorirao 2013. godine. Nakon toga počeo sam raditi na fakultetu. **Što je presudilo tomu da ste se upisali baš u Graditeljsku školu Čakovec, smjer graditeljski tehničar visokogradnje?** Dvoumio sam se što upisati. Svi moji prijatelji otišli su u Ekonomsku školu, a meni je to bilo nekako bez veze. U vrijeme kad sam odrastao poklopilo se da smo doma baš gradili kuću i

svi ti građevinski radovi bili su mi super, sve me zanimalo. Baka je primijetila moju neodlučnost pa me pitala što bi ipak htio biti. Nekako mi je tada kliknulo da bih volio biti inženjer građevine. Mislim da nisam pogriješio. Nakon prvog polugodišta struka mije baš legla i shvatio sam da je to doslovno ono što me zanimalo. **Jeste li u srednjoj školi znali čime ćete se točno baviti u budućnosti?** Da. Mislim, svi smo na početku maštali o arhitekturi jer su nas i profesori usmjerivali prema tome. U četvrtom razredu oko Božića shvatio sam da arhitektura ipak nije za mene. Kasnije sam zato otišao samo na prijemni na Građevinski fakultet i upao sam. **Koliko vas je smjer građevinski tehničar pripremio za daljnje obrazovanje?** Zapravo dosta. U prvim je

godinama na fakultetu mnogo praktičnoga rada što sam, za razliku od studenata koji su došli iz gimnazije, odradivao s lakoćom jer sam mnogo toga znao iz srednje. Predmeti kao što su Tehničko crtanje, Tehničko pisanje, Građevinske konstrukcije olakšali su mi polaganje ispita. Sjećam se da je jedan od zadataka na fakultetu bio crtanje dimnjaka što sam toliko dobro odradio da me profesor pitao gdje sam to prepisao. Kad me ispitivao, shvatio je da znam. **Po čemu pamtitate srednju školu? Podijelite s nama neke srednjoškolske uspomene.** Srednju školu pamtim po tome što sam kod profesorice Plavljanić na Tehničkom crtanju triput tehničkim pismom prepisivao *Cvijet*

sa raskršća. Kasnije sam shvatio da sam zahvaljujući tome svladao disciplinu, urednost, koncentraciju, a i naučio držati se rokova, što je u građevini zapravo jako bitno. Osim toga, društvo u srednjoj bilo je super, jedino što sam morao rano ustajati jer sam u školu dolazio vlakom iz Kotoribe. **Možete li izdvojiti nekog nastavnika ili nastavnici iz srednje škole te omiljeni predmet?** Mislim da su to svi nastavnici stručnih predmeta, npr. profesorice Plavljanić, Kalšan, Vadas. Izdvojio bih Nacrtnu geometriju koju sam dobro svladao što mi je itekako pomoglo na fakultetu. **Da se možete na nekoliko dana vratiti u srednju školu, biste li pristali?** Kad bi postojala mogućnost da proživim sve isto, pristao bih. Sviđalo mi se što su se često organizirali kvizovi u koje su se uključivali svi učenici. Učenici su dobivali i kreativne zadatke pa smo morali osmislit predstave koje su profesori ocjenjivali. Trudili smo se biti kreativni, uglavnom smo u tome uspjevali, no ponekad smo dobili i jezikovu juhu od nastavnika. **Kakav je položaj mladih građevinara u Hrvatskoj?** Položaj građevinara je odličan. Svi koji završe fakultet imaju posao. U građevini je otprilike 110 000 ljudi, no potrebno ih je još 30 000 i bilo bi posla za sve. Problem je kako privući ljude u tu struku. Potrebno je raditi na marketingu da bi ljudi ušli u deficitarna zanimanja, osigurati stipendije, zalagati se

za bolju opremljenost škola. Sva četiri građevinska fakulteta u Hrvatskoj imaju popunjene upisne kvote, godišnje završava oko 250 studenata. **Što biste savjetovali našim maturantima, koji fakultet upisati?** Fakultet je stvar upornosti. Svatko bi trebao upisati ono što ga najviše zanima. Stav *lako ćemo* na fakultetu ne prolazi. Potrebno je puno raditi, a lakše je raditi ono što volimo. **Što biste izdvojili kao svoj najveći uspjeh?** Nisam siguran, možda ocjene kojima me ocjenjuju studenti, a uglavnom se kreću u rasponu od 4.3 do 4.7. Moja predavanja, kao i vježbe, pomalo su čudna. Smatram da struku treba približiti studentima. Ako pogledam sebe, sve što mi je bilo ispredavano na nezanimljiv način, bilo mi je dosadno učiti. Ono što je povezivalo teoriju i praksu, uvijek sam lakše učio pa to pokušavam primijeniti u s v o m r a d u . Zadovoljavajuće je kad sjediš u komisiji za obranu diplomskog rada i vidiš da je osoba s kojom si se borio na prvoj godini uspješno obranila svoj rad. Mogu se tu dodati i neki uspješno održani projekti te suradnja sa srednjim školama, osobito sa školom iz koje sam potekao. **Kako**

NEPREKIDNIM UČENJEM BOLJI SMO UČITELJI

Predanost svome poslu, marljivost i odgovornost prema onome što rade – a to je rad s mlađima – kompetencije su koje krase naše nastavnike i stručne suradnice. Veseli nas činjenica da su neki od njih napredovali u svojim zvanjima iskazavši tako spremnost i želju za cjeloživotnim učenjem.

Izvrsni savjetnici

Ljiljana Ille, mag. informatike

Silvija Martišek, prof. geografije

Suzana Šestan, dipl. dizajnerica

Darinka Kalšan,
dipl. inž. arhitekture

Đurđa Plavljanić,
dipl. inž. građevinarstva

Ivan Čondor,
dipl. informatičar

Ljiljana Tepavac-Kocijan,
dipl. inž. građevinarstva

Tatjana Vadas,
dipl. inž. arhitekture

Vesna Osojnički,
mag. umjetnosti, akademska kiparica

Mentori

Kristina Žižek,
dipl. inž. arhitekture

Darija Dujam,
mag. umjetnosti

Darko Jezidžić,
dipl. inž. građevinarstva

Renato Vinko,
mag. ing. traff.

Anja Zadravec Jančikić,
mag. pedagogije

Romina Fic,
prof. hrv. jezika i fonetike,
mag. bibliotekarstva

Centar izvrsnosti za umjetničku keramiku Međimurske županije

Osnivanjem Odjela likovne umjetnosti i dizajna u Graditeljskoj školi Čakovec 1996. godine formira se smjer dizajn keramike. Njegovanje kulturne baštine i tradicije Međimurja prepoznaje i Ministarstvo kulture koje u veljači 2021. godine Graditeljsku školu Čakovec upisuje u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske (Z-3618) kao jednog od nositelja nematerijalnog kulturnog dobra u kategoriji: Tradicijsko lončarstvo na području sjeverozapadne Hrvatske. Osnivanjem Centra izvrsnosti za umjetničku keramiku u Graditeljskoj školi Čakovec u školskoj godini 2023./2024. Međimurska županija daje priznanje dosadašnjem radu i razvoju koji je škola postigla na tom području. Inicijativu za osnivanjem te podršku za rad Centra izvrsnosti dao je i sam ravnatelj Graditeljske škole Čakovec Damir Srnec, mag. inf. Centar polaznicima omogućava rad s poznatim i priznatim stručnjacima te umjetnicima iz područja umjetničke keramike. Cilj je obrazovanja iz područja keramike razvijanje umjetničkog potencijala polaznika, pružanjem mogućnosti da se sredstvima za suvremenu keramiku izražavaju kao umjetnici. Prilikom pohađanja Centra izvrsnosti u specijaliziranim radionicama za područje keramike polaznici različitim metodama rada s glinom stječu određena znanja i umijeća. Sva znanja i umijeća usvojena tijekom obrazovanja pomažu polazniku da izgradi svoj osobni stil u stvaranju djela iz područja umjetničke keramike. Dobivenim znanjem u Centru izvrsnosti polaznik je sposoran da samostalno realizira keramička djela. Kao takav, Centar je jedinstven u Republici Hrvatskoj, a i šire. Program rada Centra izvrsnosti za umjetničku keramiku namijenjen je darovitoj djeci od predškolskog uzrasta, učenicima od prvog do osmog razreda osnovnih škola, učenicima od prvog do četvrтog razreda srednjih škola, djeci s teškoćama u razvoju, djelatnicima obrazovnog sustava te ostalim ljudima koji pokazuju interes prema umjetničkoj keramici. Neke od kompetencija koje se programom razvijaju kod polaznika su: korištenje dodatnih

znanja iz područja primjenjene umjetnosti, razvijanje vještina modeliranja s različitim glinama, sposobnost izvedbe i osposobljavanje za cijeloživotno učenje. U Centru je do sada održano petnaestak radionica u kojima je sudjelovalo preko 120 polaznika. Radionice keramičkog modeliranja, oslikavanja podglazurnim bojama te lončarsko kolo održane su subotama i praznicima prema dogovoru, u trajanju od tri sata. Svoju kreativnost do sada su pokazali polaznici Arteljea, odgajateljice iz dječjeg vrtića Cipelica, nekoliko skupina djece iz vrtića, udruga Žene poduzetnice Međimurja, nastavnici iz II. OŠ Čakovec, nastavnici i učenici iz Ekomske škole Čakovec, roditelji s djecom... Povodom fašnika polaznici su izradivali maske, a nekolicina odabralih radova sudjelovala je i na Međunarodnoj izložbi maski u Galeriji grada Krapine. Prostorije Centra u međuvremenu su obogaćene novom peći za keramiku od 110 litara koja je namijenjena za temperaturu od 1350 stupnjeva. Nova peć olakšat će paljenje keramike i glazura što, zahvaljujući dodatnom usavršavanju djelatnika, sami mogu napraviti nastavnici koji provode edukacije. Važno je naglasiti da se razina sadržajnih cjelina te dinamika rada prilagođava uzrastu polaznika te njihovu interesu unutar navedenog područja. (koordinator Centra izvrsnosti za umjetničku keramiku Međimurske županije dr. sc. Petar Križnar, mag. umj.)

Glaziranje keramičkih predmeta

Dizajneri keramike 3. i 4. c razreda uz vodstvo profesorice Tamare Mustač samostalno izrađuju glasure za završnu dekoraciju rada. Za izradu se upotrebljavaju različiti oksidi koji se miješaju u određenim omjerima, a potom s vodom kako bi se glasure mogle nanijeti na ispečeni predmet. Izvedene glasure peku se na 1200 ° ili čak i na višim temperaturama, prilikom čega dobivaju osobito izražene boje, kristale ili dojam tečenja. Navedene su glasure također kvalitetnije, dugotrajnije i funkcionalno uporabljive. (Dora Mežnarić)

Pop-up izložba na otvorenom

Iako zvuči čudno spojiti rasvjetne stupove, ručne radove, pisanice, ulicu i fene u skladnu cjelinu, ipak je moguće. Rezultat toga jedinstvena je *pop-up* izložba na otvorenom nastala u suradnji Turističke zajednice Čakovec i učenika 1. c razreda Graditeljske škole Čakovec pod mentorstvom nastavnice Darije Dujam. Svi koji su u vrijeme uskrsnih blagdana, od 25. 3. do 2. 4. 2024., prolazili Ulicom kralja Tomislava u Čakovcu, mogli su uživati u sjajnoj izložbi mladih umjetnika.

Dizajnerski namještaj Graditeljske škole Čakovec

U okviru jubilarne 50. *Ambiente*, sajma posvećenog namještaju i unutarnjem uređenju, Graditeljska škola Čakovec izložila je vlastitu liniju dizajnerskog namještaja. Novi koncept izlaganja sajma *Ambiente* rezultat je poslovne suradnje Zagrebačkog velesajma, *Zagreb Design Weeka* i sajma *ArhiBau*. Posjetitelji su u okviru šestodnevног trajanja sajma mogli saznati sve novosti iz područja arhitekture, dizajna, graditeljstva, opremanja interijera i umjetnosti. Festival dizajna *Zagreb Design Week* predstavlja sva područja dizajna, od produkt dizajna i vizualnih komunikacija preko modnog dizajna, do dizajna hrane. *ArhiBau* jedan je od najvećih sajmova kulture građenja i održivog razvoja na kojem izlažu vodeći proizvođači i dobavljači opreme, materijala te rješenja u arhitekturi i graditeljstvu. Sajam umjetnina *Art Zagreb* predstavlja galerije i umjetnike koji djeluju na području hrvatskog tržišta umjetnina.

Od kolijevke do groba najlješe je đačko doba

Završetak srednjoškolskog obrazovanja važan je životni događaj koji označava kraj jednog i početak novog poglavlja. Svibanj je za maturante vrijeme ispunjeno emocijama, od uzbuđenja i radosti do neizvjesnosti i straha od budućnosti. Mnogi tada podižu ocjene ili ispravljaju one negativne, strahuju od državne mature, pripremaju se za maturalnu večeru, iščekuju zadnje školsko zvono i oprštaju se od svog razreda, omiljenih profesora i simpatija.

Svim, sada već bivšim maturantima, poželjeli smo miran ulazak u novu životnu fazu te budućnost ispunjenu srećom, uspjehom i zadovoljstvom!

3. d - soboslikar ličilac dekorater

3. e - instalater grijanja i klimatizacije, monter suhe gradnje

3. f - rukovatelj samohodnim građevinskim strojevima, keramičar-oblagić, vodoinstalater

3. j - pomoći soboslikar i ličilac

3. h - fasader, zidar

3. g - stolar, autolakirer

4. a - građevinski i arhitektonski tehničar

4. b - tehničar geodezije i geoinformatike

4. c - dizajner unutrašnje arhitekture i dizajner keramike

4. d - medijski tehničar i web dizajner

Povijesna pobjeda Fazana u nogometu

U Učeničkom domu Graditeljske škole Čakovec 28. rujna 2023. održana je tradicionalna *Fazanijada* na kojoj su se predstavili učenici prvih razreda. Nekoliko dana prije svi su učenici doma birali najfazana i najfazanku te su izabrani Niko Pintar i Tajana Igrić. Na samoj *Fazanijadi* učenici su se nadmetali u sportskim vještinama bacanja kamenja s ramena, u potezanju užeta, bacanju potkove, nogometu te visećoj kuglani. U nogometu su se natjecali učenici prvih razreda, *Fazani*, protiv učenika viših razreda, *Old timera*, a u ostalim aktivnostima natjecale su se odgojne skupine doma. U vještini bacanja kamenja s ramena pobijedila je treća odgojna skupina. U potezanju užeta najbolja i najsnažnija bila je prva odgojna skupina. U bacanju potkove najbolja je bila četvrta odgojna skupina, a u visećoj kuglani pobijedila je druga odgojna skupina. U nogometu su pobijedili *Fazani* s rezultatom 2 : 1 što je iznenadilo cijeli dom. U sklopu *Fazanijade* proglašeni su najbolji igrači svih aktivnosti pa je tako najigračica viseće kuglane bila Tajana Igrić, u bacanju potkove najbolji je bio Mateo Oršoš, a u bacanju kamenja s ramena Jan Čurdija. Navijačka atmosfera bila je užarena, a navijanje fer i sportsko. Učenici su se jako trudili i borili za pobjedu te su neki zadobili i manje ozljede koje su odmah sanirane. Najveštiji, najbrži i najjači bili su nagrađeni čokoladama. *Fazanijadi* se iz godine u godinu izuzetno vesele sudionici pa svakako možemo reći da je riječ o jednome od najvažnijih i najzabavnijih događaja u školskoj godini.

Nestrpljenje prije darivanja

Svetom Nikoli svatko se veseli iako s njim dolazi i Krampus koji zločestima donosi kamenje i šibe. Navedeni dvojac nije zaobišao ni Učenički dom Graditeljske škole Čakovec. Učenici su s nestrpljenjem čekali hoće li dobiti slatki paketić ili šibu, a sudeći po zabavi koja je uslijedila nakon dolaska sv. Nikole i Krampusa, čini se da u našem domu zločestih ipak nema.

Glazbeno-poetska večer

Svake se godine od listopada do studenog obilježava *Mjesec hrvatske knjige*. Geslo *Mjeseca hrvatske knjige* 2023. bilo je *Nek ti riječ ne bude strana(c)*, odnosno *Književnost bez (jezičnih) granica*. U našem je domu obilježen glazbeno-poetskom večeri na kojoj smo bolje upoznali jedni druge te istaknuli mladenačku maštu i volju za otkrivanjem novih talenata. Darovita Sara Sever otpjevala je i odsvirala nekoliko pjesama rock-sastava *Sum 41* na akustičnoj gitari, a Ana Kovačić i Paola Peršinović podijelile su dašak svoje duše čitajući vlastitu poeziju. Vrhunac večeri bilo je gostovanje člana *Društva hrvatskih književnika* Božidara Glavine, koji je razgovarao s mladim umjetnicima i kritički se osvrnuo na njihovu pisanu riječ. Osim toga, gospodin Glavina i gospodin Aleksej Milinović ugodno su nas iznenadili pročitavši nam svoje pjesme za koje tvrde da nisu toliko dobre kao njihovi poznatiji dramski tekstovi.

Božićni program i dirljiv oproštaš s odgajateljem

Bogat božićni program u Učeničkom domu Graditeljske škole 21. prosinca 2023. započela je učenica Ela Demeterfi izvedbom melodije *Imagine* Johna Lennona na gitari čime je svima poslala poruku mira i harmonije koja bi trebala vladati svijetom. Prije pozdravnih riječi Lana Šimunić recitirala je pjesmu *Božić je* koju je napisao noćni pazitelj Božidar Glavina. Lani se potom u vođenju programa pridružila Marija Karlović. Nakon što su Sara Sever, Dora Novkinić i Rina Fuk izvele pjesmu Mije Dimšić *Cimet i čaj* prostor je ispunjen najugodnjim mirisima i toplinom. Domske probleme i dvojbe u dramskom komadu *Božićne dileme* prikazali su Iris Ajhler, Marija Karlović i Luka Šanjić, a ponovno se kao autor istaknuo noćni pazitelj Božidar Glavina. Da dom ima i mladu pjesničku nadu, pokazala je Paola Peršinović kazivanjem svoje pjesme *Sve što nam treba*. Ugođaj su dodatno upotpunile Rina Fuk, Željka Bukovčan, Ivona Oblaković, Sara Sever te Dora Novkinić pjesmom Petra Graše *Fritula*. Učenici treće odgojne skupine božićni su program iskoristili za oproštaš sa svojim odgajateljem Zdravkom Horvatom koji je s novom kalendarskom godinom otišao u zasluženu mirovinu. Učenicima će ostati u sjećanju po svojoj dobroti, poticanju na rekreaciju i sport te neumornim treninzima stolnog tenisa. Na koncu programa uslijedilo je božićno darivanje te izvedba pjesme *Sretan Božić svakome*.

Veselo Valentino i razigrani maskenbal

U Učeničkom domu Graditeljske škole Čakovec 8. veljače održan je prigodni program posvećen Valentinu i maskenbalu pod naslovom *Zaljubljeni pod maskama*. Program je otvorila Sara Sever svirajući električnu gitaru i pjevajući pjesmu *Perfect* Eda Sheerana. Potom je uslijedila Dora Novkinić recitacijom *Zlato Vesne Parun te dramski igrokaz učenika doma – Sličnosti koje nas spajaju* koji je napisao odgajatelj Aleksej Milinović. Glumili su Marija Karlović, Iris Ajhler, Lana Šimunić i Luka Šanjić. Stručni je žiri pod vodstvom nove odgajateljice Endrine Hrenić izabrao najbolje maske. U programu je nastupila i Rina Fuk

Izlet u Kutinu

U utorak, 13. veljače učenici Učeničkog doma Graditeljske škole Čakovec izabrani za najsobe i najmaske te učenici koji su sudjelovali u programu *Zaljubljeni pod maskama* putovali su na nagradni izlet u Kutinu. Bili su gosti tamošnjeg učeničkog doma u kojem je organiziran zajednički prigodni fašnički i valentinovski program s temom *Mali princ*. Na put u Kutinu autobusom je krenulo

pjesmom *Cesarica* Olivera Dragojevića. Također, proglašene su i najurednije i najuređenije sobe učeničkog doma. Učenici s najurednjim sobama nagrađeni su čokoladom i valentinovskom šalicom, a onima s najuređenijim sobama pripala je čokolada i poklon po izboru u dogovoru s voditeljicom doma. Najbolje od najboljih odabrala je učenička komisija. Dodijeljene su i četiri utješne nagrade u obliku teglice za cvijeće ispunjene bombonima. Svi sudionici osvojili su nagradni put na maskenbal u Učenički dom u Kutinu. Na koncu je uslijedila plesna večer za sve koja je dugo, dugo trajala.

tridesetak zamaskiranih učenika i djelatnika našeg doma. Domaćini su se iskazali svojim gostoprivrstvom u uzvratnom posjetu jer su prije godinu dana učenici i djelatnici Učeničkog doma Kutina bili naši gosti. U Kutini su tako stvorena nova poznanstva, ali i produbljena stara prijateljstva. Nestrpljivo iščekujemo buduće susrete i vesela druženja.

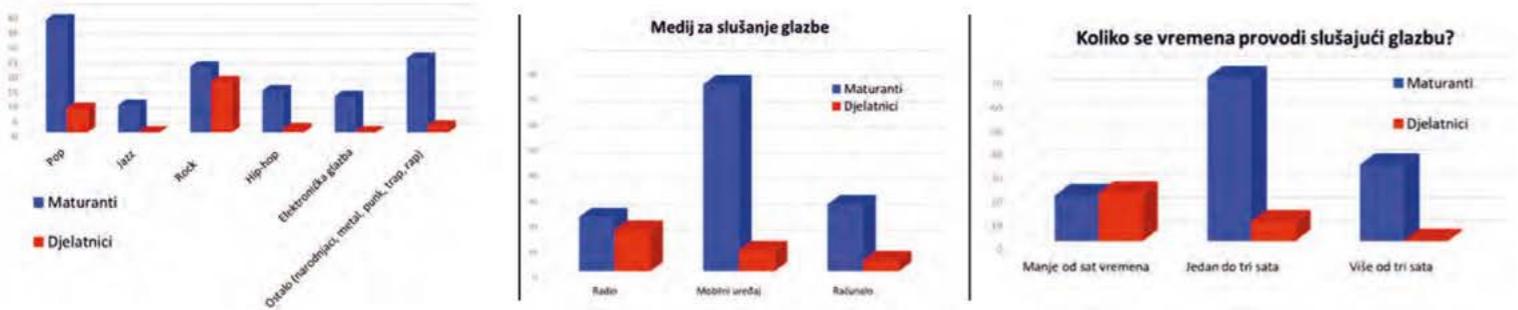
Glazba – univerzalan jezik čovječanstva

U RITMU GLAZBE

Glazbom se može doprijeti do svakog srca i oblikovati iskustva na emotivan način. Ona ima moć da nas podigne kad smo tužni, da nas opusti kad smo napeti, da nas motivira kad se osjećamo bespomoćno, da nas poveže s drugima. Pojavljuje se u različitim oblicima i žanrovima, od klasične glazbe do rocka, hip-hop-a, elektroničke glazbe, jazza, folka i mnogih drugih. Glazba može poboljšati naše raspoloženje, potaknuti kreativnost i socijalnu interakciju te osnažiti emocionalnu povezanost. Nije stoga začudujuće što većina učenika naše škole obožava glazbu, a mnogi se na neki način i bave glazbom – pjevaju, sviraju neki glazbeni

instrument, imaju svoj bend ili su članovi nekog kulturno-umjetničkog društva. Slično je i s nastavnicima kojima glazba često predstavlja „bijeg“ od školskih obaveza, a i među njima ima onih koji pjevaju u zborovima ili sviraju neki glazbeni instrument. U razredima maturanata te među djelatnicima škole proveli smo kratku anketu kako bismo otkrili koju vrstu glazbe preferiraju, koji medij koriste za slušanje i koliko vremena provode slušajući glazbu. Osim toga, razgovarali smo s voditeljicom školskog zbora te učenicima koji se bave glazbom poput profesionalaca. Otkrili smo i da ravnatelj škole Damir Srnec svira guitaru te da je imao svoj bend.

Što se sluša? - anketa

Glazbena top lista

UČENICI	DIJELATNICI
Psihomodo pop, Kad sam imao 16	Azra, Marina
Baby Lasagna, Rim Tim Tagi Dim	Đorđe Balašević, Tvoj neko
Hozier, To Sweet	The Animals, House Of The Rising Sun

Od ove školske godine ponovo pjevamo zajedno

Na inicijativu nastavnice glazbene umjetnosti Martine Jakšić i učenika koji gaje ljubav prema pjevanju i sviranju, uz podršku ravnatelja i stručne službe, u školskoj godini 2023./2024. osnovan je školski zbor Graditeljske škole Čakovec. Zbor se trenutno sastoji od 15 članova koji nastupaju u obilježavanju različitih školskih događaja poput božićne priredbe, Fašnika, Dana škole. Osim toga, zaboraši su sudjelovali i u Erasmus projektu, pjevali su u Muzeju grada Čakovca povodom Međunarodnoga dana borbe protiv nasilja nad ženama, a do kraja školske godine čeka ih još nekoliko nastupa. Profesorica Jakšić zadovoljna je zborom, no smatra da se intenzitet rada može pojačati: „Najveći izazov s kojim se susrećemo je usklajivanje rasporeda i pronalaženje pravog trenutka za okupljanje svih članova zbara. Nastava je dvosmjenska, a nekolicina učenika su putnici. Ipak, uz dobru organizaciju i suradnju sve je moguće. Cilj nam je potaknuti što više učenika da se pridruže zboru, bili oni pjevači ili svirači. Želimo što kvalitetnije raditi te se prijaviti na neko natjecanje, poput susreta Đaka glazbenjaka. Također, planiramo proširiti svoje nastupe i predstaviti našu školu izvan Međimurja, ističući bogatstvo glazbenog stvaralaštva naše škole.“

Vjerujemo da će naši glazbenici uz entuzijazam i napore sigurno postići mnogo uspjeha. Veselimo se budućim nastupima.

Glazba povezuje

Piše: Vida Zrna

Štefan Štirinić budući je arhitektonski tehničar koji uskoro završava svoje srednjoškolsko obrazovanje u našoj školi. Slobodno vrijeme uglavnom posvećuje glazbi. Svira mnogo instrumenata, od trube i bubnjeva do trzalačkih instrumenata poput basa, bisernice, ukulela, brača... Svira i akustičnu te električnu gitaru, no najviše je ipak posvećen sviranju sintesajzera i harmonike. Član je KUD-a Donji Vidovec u kojem svira bisernicu, a uz to je i član dvaju bendova, TS Blatobran i TS Gazeri. Glazbu je zavolio već u 7. razredu osnovne škole kada je počeo svirati u puhačkome orkestru, a ubrzo nakon toga, djelomično i na inicijativu brata, uključio se u KUD. Tada je shvatio da je glazba moćno sredstvo koje nas povezuje s drugima te u nama razvija osjećaj pripadnosti. U 8. razredu osnovao je svoj prvi bend, a zbog svojeg je glazbenog umijeća često uveličavao školske priredbe i u srednjoj školi. Budući da je trenutno maturant, a očigledno dosta vremena posvećuje muziciranju, pitali smo Štefana bi li se glazbom volio baviti i profesionalno na što je odgovorio: *Planiram upisati građevinski fakultet, ali opet usput želim nastaviti svirati. Vjerljivo ču za koju godinu napustiti bendove i prijeći na sviranje u svatovima. Koliko god bilo lijepo, mislim da bi mi sviranje svakog vikenda ipak s vremenom dosadilo.* Za kraj, zanimalo nas je još nešto. Nije rijetkost da žene često polude za nekim frajerima s glazbene scene pa smo provjerili ima li i Štefan mnogo obozavateljica te je li u vezi: *Djevojke me stalno prate, ali nisam baš za ozbiljne veze, nisam imao previše vremena, a ni volje, što mnogi ne vjeruju. Mogao bih već danas imati 10 djevojaka, no trenutno nisam u vezi jer želim još malo uživati i zabavljati sebe i druge oko sebe.*

Kad „skuhamo“ zajedničke ideje, uvijek ispadne neka dobra stvar

Piše: Azra Solarić i Vida Zrna

Luka i Noa učenici su 3. d razreda naše škole te veliki ljubitelji glazbe i sviranja. Dečki sviraju u školskom bendu, a ponekad imaju i vokalnu pratnju. Osim što su članovi školskog benda, imaju i svoj bend *Prosti prst*. Stalni članovi benda *Prosti prst* su Noa Kolar (vokal i bubnjar), Luka Vidović (bas gitara), David Lovaković (gitara) i Maksimiljan Čeh (bubnjevi). Noa nam je ispričao kako je uopće došlo do osnivanja benda. Sve je počelo prije tri godine kada su dečki shvatili da vole istu vrstu glazbe, a k tome i sviranju. Nisu gubili vrijeme i osnovali su bend. Dobre savjete, ali i neku potrebnu opremu, osigurao im je Noin otac, čovjek koji se zapravo čitav život bavi glazbom te je Noina najveća inspiracija. Otkrili smo da Noa od malena sluša alternativnu glazbu pa je i sam poželio postati poput velikih *rock & roll* ikona. Luku smo zamolili da nam objasni odakle naziv *Prosti prst* pa je rekao: - S obzirom na to da je sve dobro završilo, riječ je šaljivoj anegdoti. Naš bubnjar išao je preko pješačkog prijelaza na autobusnoj stanici, a jedna ga je starija gospođa („bakica“) umalo pregazila na što je on automatski reagirao podižući srednji (prosti) prst. Nakon toga nazvao je Nou i ispričao mu što se dogodilo, kroz smijeh i šalu tako su došli do ideje za naziv benda. Članovi benda imaju više omiljenih izvođača i svatko od njih sluša nešto drugo, što je zapravo dobro za bend. Ako baš trebaju izdvojiti svoje favorite, onda su to sastav A Perfect Circle, Acid Bath i System of a Down. Dečki govore da svaki od njih ima svoje ideje, a kad to zajedno skuhaju, uvijek ispadne neka dobra stvar. Da se ne šale, potvrđuje činjenica da iza sebe imaju petnaestak nastupa koji su bili u Čakovcu, Zagrebu, Koprivnici i Varaždinu, na festivalima, u kafićima ili na eventima. Imaju i svoju publiku koja ih vjerno prati na svakom nastupu. Poput svih mladih i ambicioznih ljudi, imaju velike planove – žele snimiti album, probiti se te ostati zapamćeni kao jedan od najvećih bendova na ovim prostorima. Želja im je potaknuti što više mladih da se kreativno izraze i prebace na alternativnu glazbu kojoj daju prednost. Smatrali su na dobrom putu jer su trenutno jedini međimurski bend koji aktivno stvara svoje pjesme, a za njih znaju i bendovi kao što su *Hladno pivo, m.o.r.t.* itd. Dečkima želimo mnogo dobro nastupa uz poruku da ostanu svoji i originalni.

Sanjari, to nije ime benda, to je način života

Piše: Simona Bašek

Da ravnatelj naše škole voli glazbu, znate svi, no da je svirao u bendu, možda nije poznato baš svim učenicima. Zaputili smo se stoga u njegov ured ne bismo li iz prve ruke doznali više o tome. Za Damira Srneca glazba je umjetnost kojom se izražavaju osjećaji. Osim što voli slušati glazbu, ravnatelj naše škole svira i gitaru. Prve akorde na gitaru naučio je tijekom srednjoškolskih dana uz pomoć prijatelja s kojima je svirao u raznim prilikama. Kasnije je uglavnom svirao sa svojim sinovima, a zatim se pridružio prijateljima na glazbenim druženjima i probama što je rezultiralo osnivanjem benda *Sanjari*. *Sanjari* su bend rokerskog štiha. Članovi benda bili su Nikola, Duško, Nino, Mladen i ja. Nikola je bio vokal, Duško je svirao bas gitaru, Nino solo gitaru, Mladen bubnjeve, a ja ritam gitaru. Nastupali smo uglavnom u Međimurju. Svirali smo iz čistog užitka, a probe su obično bile svakog utorka. Na našem posljednjem nastupu u Metalcu okupilo se oko 1000 ljudi, što današnji bendovi teško postižu. Zbog nedostatka vremena ravnatelj svira sve manje, no trenutke koje provodi sa sinovima nastoji iskoristiti za sviranje rock klasička. Ponekad se dogodi da se okupi i stara ekipa iz *Sanjara* pa zadovoljstvu nema kraja. S vrha ravnateljeve glazbene ljestvice i dalje ne silazi rock. Crvena jabuka, Prljavo kazalište, Zabranjeno pušenje, Azra, Creedence Clearwater Revival, AC/DC, Dire Straits, Pink Floyd i The Rolling Stones grupe su kojima se uvijek rado vraća, a kao omiljenu pjesmu ističe *House of the Rising Sun* (The Animals).

Kako razumjeti sebe, da bismo bolje razumjeli druge

Mentalno zdravlje je osjećaj mira, prihvatanje samoga sebe i životnih situacija bez osjećaja konačnosti, sa spoznajom da se sve može promijeniti, i dobro, i loše, "with a little help from my friends" kako bi rekli Beatlesi... Znati da je u redu bojati se, biti umoran, trebati i tražiti pomoć, ne znati nešto pa naučiti, ali ne odustati.

Mentalnom zdravlju pomaže vrijeme provedeno s ljudima koje volimo, vrijeme provedeno u samoći, briga o fizičkom zdravlju, priroda, životinje, umjetnost, smijeh, suze, zagrljaji i kava...

Kako se brinuti o svom mentalnom zdravlju

- Prihvati sebe i to što jesi.
- Traži rješenje za svoje probleme.
- Budi ljubazan prema sebi i prema drugima
- Prepoznaj svoje emocije i razgovoraj o njima umjesto da ih potiskuješ.
- Većinu toga u životu biraš – promisli prije nego izabereš.
- Budi tjelesno aktivan.
- Izbjegavaj korištenje sredstava ovisnosti.
- Dovoljno spavaj.
- Brini se o sebi i o drugima.
- Budi prisutan u sadašnjem trenutku, bez razmišljanja o prošlosti ili budućnosti.
- Ako ne znaš što ti se događa, provjeri, pitaj, traži pomoć i podršku (obitelji, prijatelja stručnjaka...).
- Bavi se s aktivnostima koje ti čine dobro, opuštaju te i zabavljaju (glazba, sport, umjetnost...).
- Prakticiraj zahvalnost.

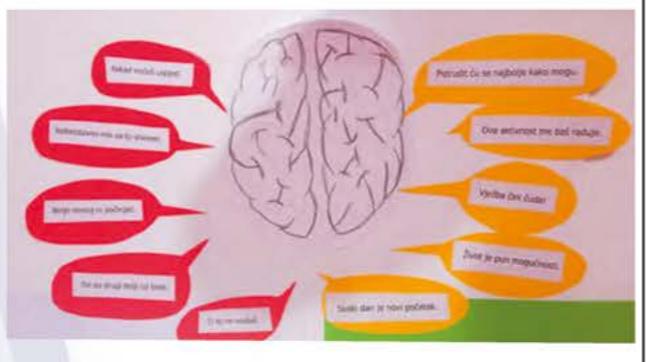
Moj pozitivan razvoj

Razrednici nekoliko razrednih odjela te stručne suradnice na Satu razrednika proveli su radionicu *Moj pozitivan razvoj*, kao jednu od aktivnosti školskog preventivnog programa. Opći cilj radionice bio je jačanje pozitivne slike o sebi i samopoimanja, a ishodi učenja sastojali su se u tome da će učenici moći: osvijestiti vlastite vrijednosti, kvalitete i snage, propitivati svoj razvoj (osobnost) s naglaskom na pozitivno, osvijestiti važnost donošenja dobrih odluka i izbora, naučiti prihvati sebe takve kakvi jesu. U radionici je sudjelovalo 213 učenika iz sljedećih razrednih odjela: 1. c (21 učenik), 1. f (20 učenika); 2. b (19 učenika), 2. d (19 učenika), 2. e (21 učenik), 2. j (7 učenika); 3. a (17 učenika), 3. b (12 učenika), 3. f (13 učenika), 3. k (8 učenika); 4. a (21 učenik), 4. b (19 učenika), 4. c (16 učenika). Učenici su evaluirali radionicu pomoću evaluacijskog listića pri čemu je pet listića bilo nepotpuno evaluiranih, a jedan nije bio evaluiran.

MENTALNO ZDRAVLJE

Mislimo pozitivno

Razmišljati pozitivno znači s radošću gledati u budućnost i s optimizmom pristupati svakoj životnoj prepreci i izazovu. Na pozitivno razmišljanje učenike Graditeljske škole Čakovec pozvala je ekipa arhitektonskih tehničara iz 1., 2. i 3. b razreda 13. rujna kada se obilježava Svjetski dan pozitivnog mišljenja. Učenici su sa svojom nastavnicom Srebrenkom Pongrac zid u holu škole uredili prigodnim porukama i preporukama. Njihova je namjera bila potaknuti učenike i djelatnike škole da se usmijere na sve pozitivno u svojem životu i okruženju. Ponekad je teško, no vrijedi odbaciti loše misli i nasmiješiti se. Sreća se obično krije u malim stvarima, a pozitivan stav uvijek izvlači najbolje iz nas. Osim toga, pozitivno razmišljanje dokazano jača imunitet, smanjuje rizik od mnogih bolesti, ubrzava ozdravljenje, povoljno utječe na mentalne sposobnosti. Svakako razmislite o tehnikama meditacije i svjesnog disanja ili možda o uključivanju u kakvu kreativnu radionicu te zaustavite negativan tijek svojih misli.

Projekt mentalno zdravlje

Budimo zdravi

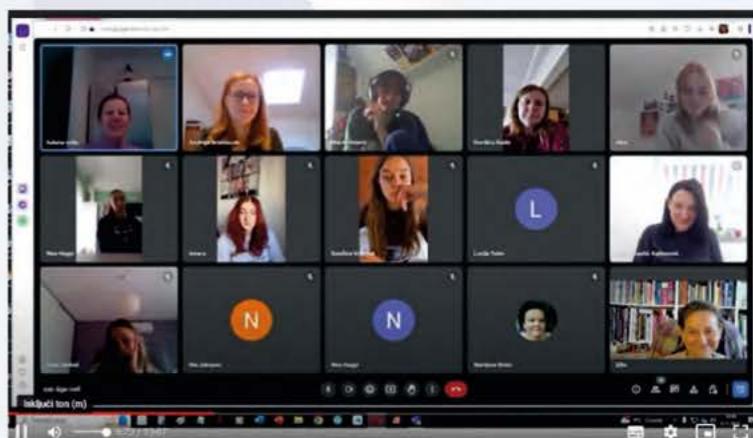
Piše: Ljiljana Ille

Znanja i spoznaje o mentalnom zdravlju učenici će steći pomoću različitih oblika edukacija, a svoje stavove i kritički odnos prema temi izražavat će na online debatama koje će se održavati za vrijeme trajanja projekta.

Dobro je poznata izreka da bez mentalnog zdravlja nema zdravlja uopće, no vodimo li dovoljno brige o svom mentalnom zdravlju? Mentalno zdravlje ne podrazumijeva samo izostanak bolesti ili poremećaja, već je to, prema Svjetskoj zdravstvenoj organizaciji, stanje dobrobiti u kojem pojedinac ostvaruje svoje potencijale, može se nositi s normalnim životnim stresovima, može raditi produktivno i plodno te je sposoban pridonositi svojoj zajednici. Da bi sve navedeno osvijestili učenici i nastavnici Graditeljske škole Čakovce, odlučili smo u sklopu preventivnih programa te izvannastavnih aktivnosti provoditi projekt *Mentalno zdravlje*. U školskom sustavu postoje psihološke službe koje se brinu za mentalno zdravlje učenika, ali njihovi su kapaciteti premali i nedovoljni, a materijalno-tehnički uvjeti nedostatni za rješavanje tog problema. Često su opterećeni rješavanjem gorućih problema korisnika pa ne mogu kroz direktni odgojno-obrazovni rad provoditi edukacije i senzibilizaciju šire baze učenika. Učenici generalno nemaju dovoljno znanja o mentalnom zdravlju te nemaju osvještene stavove o njegovoj važnosti. O problemima mentalnog zdravlja još uvijek se ne razgovara otvoreno, a kod onih koji imaju probleme prisutan je sram i strah od osude. Učenici međusobno ne komuniciraju o svojim iskustvima i problemima, ne žele se otvoriti starijim osobama od povjerenja, roditeljima, nastavnicima i stručnim djelatnicima u školi. Nositelj je jednogodišnjeg projekta *Mentalno zdravlje* Graditeljska škola Čakovec, točnije nastavnica Ljiljana Ille, psihologinja Učeničkog doma Graditeljske škole Čakovec Andreja Bratinšćak i školska knjižničarka Romina Fic. Uz našu školu u tom projektu sudjeluju još Prirodoslovno-grafička škola Zadar, Škola za grafiku, dizajn i medijsku produkciju Zagreb te Medicinska

škola Osijek, odnosno nastavnice strukovnih premeta i stručne suradnice psihologinje Helena Vulić, Marijana Brdar, Đurđica Radić i Ivana Rupčić Kajtezović. Tijekom prvog i drugog polugodišta proveden je po jedan webinar za učenike uključene u projekt, kao i druge zainteresirane učenike iz škola sudionica. Teme webinar-a vezane su uz mentalno zdravlje, a vodile su ih psihologinje iz Graditeljske škole Čakovec i Prirodoslovno-grafičke škole Zadar. U sklopu projekta učenici su se bavili problematikom mentalnog zdravlja, kritički promišljali i svoje promišljanje iznosili u debatama. Provedene su dvije online debate, po jedna u svakom polugodištu. U debatama su se razvijale vještine slušanja, govorenja i demokratske argumentacije svojih stavova. Iz navedenih aktivnosti učenici su postigli konsenzus oko teme koja im se činila najvažnijom, kao i ključnog problema te su se na temelju toga odlučili za temu i oblik promotivne preventivne medijske forme (radijska emisija, digitalna publikacija, filmski uradak, infografika, plakat ili ilustracija) kojom će prenijeti svoju poruku. Svaki tim unutar svoje škole u skladu s mogućnostima pripremio je minimalno jednu vrstu od navedenih formi. Kao rezultat rada učenika nastali su različiti multimediji sadržaji koje će učenici, sudionici projekta, prezentirati na satima razrednika u svojim školama te tako stečena znanja prenijeti drugim učenicima u školi. Radijske emisije predstaviti će se u lokalnim radnjima i emitirati putem školskih razglaša, a filmske forme prijaviti na filmske festivalne. Ilustracije i drugi grafički i vizualni materijale bit će objavljeni na društvenim mrežama, a najbolje ocijenjeni i otisnuti. Plan je da se projekt nastavi i sljedeće školske godine s novom generacijom učenika, a postoji i mogućnost modifikacije projekta tako da se dopuni tema, poveća broj webinara, online debata i interakcija između učenika različitih škola.

Reagiraj ljudski

Izvrsna suradnja Graditeljske škole Čakovec i organizacije Status M iz Zagreba već je otprije poznata: jedini smo u ovom dijelu Hrvatske koji imaju aktivan *Budi muško klub* i redovito surađujemo na projektima prevencije nasilja među djecom i mladima. Tako smo i ove godine partneri na projektu vezanom uz prevenciju nasilja – *Reagiraj ljudski*. Cilj je projekta osvijestiti mlade o uzrocima i pojavnim oblicima nasilja u društvu te ih osnažiti da mijenjaju društvo prema društvu bez nasilja.

U sklopu projekta predviđene su edukacijske aktivnosti za mlade u sklopu edukacijskih radionica, poticanje aktivnog građanstva u vidu provođenja kampanje na temu prevencije nasilja u široj zajednici te aktivnosti povezivanja učenika uključenih u projekt. Tako je od 1. do 3. ožujka 2024. održan edukacijski vikend-kamp u Učeničkom domu Graditeljske škole Čakovec u kojem je sudjelovalo 17 naših učenika i korisnika doma. Mladi su se bavili uzrocima nasilja, pojavnim oblicima nasilja među vršnjacima, nasiljem u mlađenačkim vezama te su se osnaživali u proaktivnom djelovanju, odnosno osobnoj promjeni prema netoleranciji na bilo koji oblik nasilja. Pauze između radionica bile su ispunjene zabavom, zajednički smo posjetili Riznicu Međimurja, a ples i društvene igre obilježili su završetak svakog radnog dana.

Krajnji je cilj projektnih aktivnosti osvijestiti mlade da je na bilo koji oblik nasilja potrebno djelovati s ciljem njegova prestanka. Projekt traje do 31. 12. 2024. godine, a predstoji nam još jedan vikend edukacijski kamp, preventivna kampanja u široj zajednici te nagradni izlet za sve učenike koji sudjeluju u projektu: studijski posjet Zagrebu i odabranim znamenitostima.

Tko je to u ogledalu?

Već petu godinu u Graditeljskoj školi Čakovec u sklopu Školskog preventivnog programa provodi se program prevencije poremećaja hranjenja pod nazivom *Tko je to u ogledalu?*

Ove školske godine socijalna pedagoginja Marijana Dugandžić Cvetko provela je program s učenicima 2. b i 2. d razrednog odjela. Susreti su se odvijali jednom tjedno te je održano deset radionica na kojima su učenici marljivo proučavali kako izgledaju suvremenii ideali ljestvice i kakva se slika žene prikazuje u medijima, gradili su pozitivan odnos prema tijelu, preispitivali svoje prehrambene navike te jačali svoje samopouzdanje. Na završnoj radionici učenici su u obliku plakata prikazali do kakvih su sve spoznaja došli i što su novo naučili u ovom projektu.

Praktično i poučno

Učenici 2. a i 2. b razreda u školskoj godini 2022./2023. sa svojim su razrednicama Lanom Haramija i Emom Hrešć te pratiteljicama Tatjanom Vadas i Đurđom Plavljanic bili na dvodnevnoj izvanučioničkoj nastavi u Zadru i Biogradu na Moru.

Na put prema Zadru krenuli smo u 7 sati uz vodstvo turističkog vodiča. Prvo odredište bilo je gradilište u Zadru na kojem je u tijeku izgradnja *Stambene građevine*, a domaćin i izvođač na gradilištu bila je tvrtka *Izgradnja d.o.o. Domašinec*. Uz pratnju i objašnjenje voditelja građenja Nikole Kolića te nadzornog inženjera Željka Čirjaka upoznali smo se s objektom izvana i iznutra. Stambeni objekt sadrži 4 etaže s 48 stanova, a ispod cijelog objekta nalazi se podzemna garaža s parkirnim mjestima i ostava. Zgrada je građena po principu niskoenergetske gradnje. Nakon obilaska gradilišta uputili smo se prema restoranu u kojem nam je domaćin organizirao ručak. Kasnije smo se smjestili u hotel *Donat* u kojem je bilo organizirano noćenje te krenuli u obilazak grada. Uz pomoć turističkog vodiča doznali smo nešto više o najpoznatijim turističkim atrakcijama – instalacijama *Pozdrav Sunca* i *Morskim orguljama* koje je projektirao poznati arhitekt Nikola Bašić. Također, upoznali smo se i s Crkvom sv. Donata, Katedralom sv. Stošije sa zvonikom, samostanom benediktinki iz 11. st. s Crkvom sv. Marije, zgradom gradske straže i drugim gradskim znamenitostima. Na kraju obilaska grada stigli smo

Posjetili smo Graz

U subotu, 13. svibnja 2023. učenici 2. i 3. razreda, smjer dizajner unutrašnje arhitekture i dizajner keramike, u pratnji svojih razrednica Tatjane Novak i Tamare Novak, nastavnika pratitelja Edija Radana i Petra Križnara te uz stručno vodstvo profesora Marka Dolara posjetili su Graz, europsku prijestolnicu kulture.

Razgled grada započeli smo posjetom umjetničkom paviljonu Kunsthause gdje je postavljena izložba Ingrid Wiener i Martina Rotha *From far away you see more*. Nakon izložbe oduševila nas je plutajuća futuristička konstrukcija u obliku školjke – Murinsel. Žičarom smo stigli do Schlossberga, utvrde na brdu, gdje smo uživali u prekrasnom pogledu na grad te vidjeli znameniti toranj sa satom – Uhrturm. Slijedio je posjet četvrti Stadtkrone gdje se nalaze katedrala i dvorac. Šetnjom glavnom trgovačkom ulicom Herrengasse stigli smo do Hauptplatzu, glavnog gradskog trga. Tamo smo vidjeli Landhaus – palaču pokrajinskoga parlamenta. Posjetili smo i pokrajinski muzej oružja Landeszeughaus – najveći muzej srednjovjekovnog oružja na svijetu.

Posjet Grazu završili smo razgledom parka skulptura renomiranih austrijskih dizajnera i umjetnika – Skulpturenpark – koji je među top 10 najboljih parkova skulpture u Europi. Unatoč kiši subota je provedena u učenju, istraživanju i uživanju u ljepotama austrijskoga grada.

Maturalno putovanje

Maturalno putovanje koje smo dugo čekali napokon je započelo početkom ljeta. Na putu prema Korčuli posjetili smo Split. Prošetali smo slikovitim splitskim ulicama, divili se Dioklecijanovoj palači i uživali u živopisnom ambijentu Rive. Nakon razgledavanja Splita i kraćeg putovanja autobusom ukrcali smo se na trajekt u Orebicu i zaputili prema prekrasnoj Korčuli. Smjestivši se u apartmane, odmorili smo se i uživali u druženju do dugo u noć. Sljedećeg smo dana brodom krenuli u mljetsku avanturu. Proveli smo dan istražujući šume, jezera i netaknuto prirodnog parka. Svaki kutak otoka odsao je mirnom ljepotom koja nas je ostavila bez daha. U nastavku putovanja otkrivali smo čari otoka Korčule, rodnog otoka Marka Pola. Istraživali skrivenе uličice, uživali u lokalnoj kuhinji i upoznavali se s bogatom poviješću grada. Osobito zadivljuće bilo je posjetiti rodno mjesto Olivera Dragojevića gdje smo osjetili duh njegove glazbe i doživjeli ljubav prema dalmatinskoj kulturi. Naravno, imali smo puno slobodnog vremena za kupanje i uživanje. Doista je bilo lijepo provesti vrijeme na Korčuli. Zajedno s nastavnicima bili smo opušteni i sretni što se možemo družiti u ugodnom ambijentu. Neplanirano smo otišli i na kratak izlet do Badije, nenaseljenog otočića na kojem se nalazi samostan izgrađen u stilu kasne gotike i na kojem jeleni lopatari slobodno šeću i

druže se s ljudima. Bio je to divan doživljaj. Posljedni dio našeg nezaboravnog putovanja bio je posjet Nacionalnom parku Krka. Tamo smo uživali u osvježavajućim slapovima, prošetali stazama kroz gustu šumu i naučili ponešto o tradiciji toga kraja. Slike koje smo ponijeli sa sobom s ovog putovanja ostat će trajno urezane u našim sjećanjima, kao dragocjeno blago koje smo zajedno stvorili. (Ema Horvat, 4. c)

Uvod u idejni projekt kuće za odmor

Učenici trećeg razreda, smjer dizajner unutrašnje arhitekture, sa svojim su predmetnim nastavnikom Ilijom Vabecom i razrednicom Tamarom Novak u sklopu nastavnoga predmeta Projektiranje interijera 22. studenoga 2023. posjetili gornje Međimurje.

Prof. Vabec učenicima je istaknuo da je odlazak u brežuljkasti dio pokrajine promjena ambijentalne sredine. Kretanje brežuljcima predstavlja pravi kontrast svakodnevnim doživljajima jer ono omogućava promjenu visine koja je temelj otvaranja dobrih pogleda u dolinu. Na lokaciji bivšeg rasadnika Vukanovec, starijim Međimurcima dobro poznatog prostora nekadašnjeg izletničkog odredišta, učenici su imali priliku vidjeti i doživjeti prostor koji im može poslužiti kao ideja za projektiranje kuće za odmor. Razmišljanje o tome kako graditi arhitekturu na lokaciji bogatoj prirodnim ambijentalnim vrijednostima ishodište je svake funkcionalne kuće za odmor zbog specifične konfiguracije terena. U vremenu kada na svakom dijelu naše brežuljkaste pokrajine niču nove kuće za odmor, važno je prepoznati dane ambijentalne vrijednosti bilo koje lokacije i na njoj zamisliti ono najbolje, za korisnika, ali i za prirodu. (Livadina Rafaela Matešin)

Budimpešta

Učenici odjela likovne umjetnosti i dizajna 1., 2., 3. i 4. c razreda Graditeljske škole Čakovec u sklopu izvanučioničke nastave u prosincu 2023. posjetili su Budimpeštu. Učitelji pratitelji bili su Iva Varga, Petar Križnar i Tatjana Novak, a učitelj voditelj Darija Dujam.

U glavnom gradu Mađarske dočekao nas je prijatelj našeg ravnatelja gosp. Ištvan Kuzma koji živi i radi u Budimpešti. Uz njega smo imali čast razgledati Ribarsku tvrđavu sa sedam tornjeva s koje se pruža predivni panoramski pogled na grad. Gospodin Kuzma ispričao je kako je nastala Ribarska tvrđava i dočarao njezin značaj. Sama građevina djeluje pomalo bajkovito, nestvarno i zaigrano, ali se izvrsno uklapa u okolinu i čini skladnu cjelinu s crkvom sv. Mateja. Laganom smo se šetnjom uputili do Kraljevskog dvorca koji se nalazi na južnom vrhu Dvorskog brda, znamenitom po stambenim i javnim građevinama iz srednjeg vijeka, baroka i 19. stoljeća. Pored dvorca nalazi se uspinjača s prekrasnim pogledom na Dunav, a u dvoru se smjestila Mađarska nacionalna galerija. Razgledali smo neka od najznačajnijih likovnih ostvarenja mađarskih umjetnika i uživali u impresivnoj zbirci slika, skulptura te primjera primijenjenog umjetničkog dizajna. Nakon

razgledavanja uputili smo se do jednog od najljepših mostova – Lančanog mosta, prvog stalnog mosta između Budima i Pešte. Most je osobito lijep noću kad se upale svjetla i obasaju ga cijelom duljinom, a Dunav postane veliko zrcalo u kojem se vide obrisi jednog od najljepših europskih mostova. Učenici su dobili slobodno vrijeme za razgledanje grada i šetnju do Bazilike sv. Stjepana uz koju se smjestio čarobni božićni sajam s više od 100 izlagачa u kućicama s raznolikom gastronomskom i obrtničkom ponudom. Sajam je poznat i po spektakularnoj rasvjeti te projekcijama na pročelju Bazilike koje se održavaju nakon zalaska sunca. U večernjim satima imali smo priliku vidjeti zgradu Mađarskog parlamenta koja je treća zgrada parlamenta po veličini u svijetu. Na kraju uzbudljivog putovanja svi smo se puni dojmova vratili svojim kućama.

Vlakom na izložbu Bitno

Medijski tehničari i web dizajneri 2. d razreda Graditeljske škole Čakovec 9. veljače 2024. godine krenuli su vlakom prema Varaždinu. Sa svojom su razrednicom Klaudijom Vukman posjetili izložbu starih računala, računalne opreme te virtualnu retroigraonicu pod nazivom *Bitno* u palači Sermage Gradskog muzeja Varaždin. Na zanimljivoj su izložbi imali priliku vidjeti tristotinjak izložaka koji uključuju i neka od prvih računala te igračih konzola, a danas su vrlo rijetki. Nakon izložbe i zajedničkog fotografiranja prošetali su Varaždinom, prekrasnim gradićem bogate arhitekture. (Anja Vinković i Petra Kuzmić)

Uvertira u obilježavanje Dana škole

Graditeljska škola Čakovec 30. travnja slavi svoj dan. Tada se obilježava i Dan Međimurske županije, u spomen na junačku pogibiju Petra Zrinskog i Frana Krste Frankopana. Protekle školske godine slavlje je počelo već u četvrtak, 27. travnja u predvečerje. Nastavnica Darija Dujam s učenicima 4. c razreda, dizajnerima keramike, osmisnila je nacrte te izradila keramoskulpturu. Ideja je bila predstaviti raku tehniku, staru japansku tehniku izrade keramičkih proizvoda iz 16. st. Skulpture izrađene od posebne vrste gline peku se u pećima na otvorenom na vrlo visokoj temperaturi od otprilike 1000 C. Nakon postignute temperature peć se otvara i skulptura se posipava piljevinom

da bi se dobili posebni efekti na glazuri. Pri takvoj izradi keramike uvijek se javlja efekt začudnosti jer se nikad ne zna kako će konačni proizvod izgledati. Cijeli postupak pečenja raku keramike javno je organiziran na otvorenom prostoru ispred škole tako da su svi prisutni mogli uživati o toj atraktivnoj tehnici.

Profesorica Tanja Karas sa svojim je učenicima maturantima iz 4.c razreda predstavila projekt slikanja neslikarskim tehnikama, odnosno enformel. Riječ je o smjeru apstraktne umjetnosti visokoga modernizma koja obuhvaća različite individualne poetike i izričaje, često bliske tažizmu ili akcijskom slikarstvu ili pak rezultate rada neslikarskim materijalima (ljepilo, gips, pjesak, žbuka) i postupcima (probijanje, grebanje, paljenje ili rezanje platna, topljenje asfalta, savijanje lima) (Hrvatska enciklopedija: mrežno izdanje). Tako su učenici 4. c razreda zagipsali predmete koji u njima izazivaju frustraciju, a zatim ih u umjetničkom performansu i zapalili.

Graditeljski sektor također je pokazao neke od tajni svojega zanata. Profesorice strukovnih predmeta Ljiljana Tepavac-Kocijan i Tatjana Vadas zajedno s nekoliko učenika napravile su eksperiment ispitivanja nosivosti. Prethodno su učenici izradili mostove od špageta, izvagali ih, a zatim ih opterećivali određenim količinama pjeska. Tako su doznali koje opterećenje mostovi mogu podnijeti. Profesorica Tepavac-Kocijan provela je i radionicu pod nazivom Cvijeće budućnosti u okviru koje su učenici izrađivali cvjetove od otpadnih materijala (stakla, plastike, žice), a zatim su ispred sportske dvorane od njih složili umjetničku instalaciju u kombinaciji s teglama u kojem je živo cvijeće. U zabavi i druženju učenika i nastavnika vrijeme je vrlo brzo prošlo te su svi prisutni izrazili želju da takvih trenutaka bude i više jer se, osim opuštanja, stječu neformalna znanja i vještine koja su gotovo jednako vrijedna kao ona stečena u formalnom obrazovanju.

Dan škole

U petak, 28. travnja 2023. godine Graditeljska škola Čakovec proslavila je svoj 62. rođendan. U svečani dio programa himnom Republike Hrvatske uvela nas je učenica Laura Kramar. Nakon toga svima prisutnim obratio se ravnatelj Graditeljske škole Čakovec, gospodin Damir Srnec. U svom govoru svima je zahvalio na trudu i predanom radu te se osvrnuo na postignuća učenika i nastavnika. Budući da Dan Graditeljske škole Čakovec slavimo i kao Dan županije, dio programa prigodno smo posvetili našim velikanima pa je učenik Lovro Blažon izveo stihove pjesme Serce vilu ljubi Frana Krste Frankopana. Učenika je za nastup pripremila profesorica Mirela Polgar-Kunčić. U središnjem dijelu programa svim su se nazočnima, u ime osnivača i grada u kojem naša škola djeluje više od 60 godina, obratili pročelnica Upravnog odjela za obrazovanje kulturu i sport Međimurske županije Nives Kolarić Strah te predsjednik Gradskog vijeća Grada Čakovca Josip Varga. Oboje su istaknuli zadovoljstvo dobrom suradnjom

škole i jedinica lokalne vlasti, ali i iznimnu važnost kontinuiranog ulaganja u sustav obrazovanja. U bloku koji je slijedio učenice Laura Kramar i Morena Desnica, uz glazbenu pratnju učenika Štefana Štirinića na gitari „počastile“ su nazočne svojim osebujnim glasovima, izveši popularne glazbene hitove. U svijet poezije uvele su nas Magdalena Cmrečak i Paula Širok, kazivajući stihove kojima su se, pod mentorstvom profesorice Tatjane Novak, vrlo uspješno predstavile na županijskoj smotri LiDraNo 2023. Završni dio prigodnog programa bio je rezerviran za nastup domskih „Romea i Julije“, odnosno učenika Gospodarske škole Čakovec Marije Karlović i Davida Vindića, koji su nam pokazali kako izgleda ljubavni život dvoje stanara učeničkog doma te s kojim se sve poteškoćama susreću. Učenike je za nastup pripremio domski odgajatelj Aleksej Milinović. Program smo završili s još jednom glazbenom točkom Laure Kramar, a kroz program uspješno su nas

vodile učenice Aleksandra Mihoci i Tea Bunić, uz nezaobilaznu pomoć profesorice Petre Jambrović. Na kraju su svi prisutni mogli razgledati izložbu učeničkih radova Odjela likovne umjetnosti i dizajna, grafike, graditeljstva i arhitekture pripremljenu za Dan škole, a druženje djelatnika nastavljeno je i u popodnevним satima.

Dan bez zvona

Posljednji dan prvoga polugodišta u Graditeljskoj školi Čakovec i ove je godine protekao u ležernom izdanju. Tijekom prijepodneva učenici prvoga razreda sa svojim su razrednicima posjetili Centar za kulturu Čakovec gdje su pogledali dokumentarni film Snajka. Za to vrijeme u školi je bilo veselo, kreativno, zanimljivo i dinamično. Učenici su mogli odabrat neku od petnaest ponuđenih radionica i na njoj naučiti ponešto novo, utvrditi nešto staro te svakako korisno i poučno iskoristiti taj nenastavni dan. Radionice koje su se nudile bile su sljedeće:

u sportskoj dvorani igrali su se mali nogomet i stolni tenis, voditelji radionica bili su nastavnici Damir Režek i Roko Sorić, pod vodstvom Tatjane Vadas i Ljiljane Tepavac-Kocijan izrađivali su se mostovi od špageta, a uz nastavnici Tatjanu Lukman učenici su se bavili fuzijom stakla, knjižničarka Romina Fic i pedagoginja Anja Zadravec Jančić organizirale su radionicu pod nazivom Građanin, odgovorni, s nastavnicom Tanjom Karas učenici su imali priliku proučiti Trash Art u povijesti umjetnosti kroz teoriju i praksu, nastavnica Srebrenka Pongrac učenike je podučavala pletenju, uz nastavnici Klaudiju Vukman i nastavnika Ratka Ožega učenici su se okušali u 3D printanju, foto-video radionicu naziva Fotografijom i videom / kišom i ledom / iskrom i snijegom osmislio je nastavnik Ivan Čondor, a radionicu Kreativnost naša svakidašnja Domagoj Trojko, na radionici crtanja i slikanja učenici su usavršavali svoje tehnike i umijeća pod vodstvom nastavnika Krešimira Hlebeca, s nastavnicom Tamarom Mustać učenici su izrađivali božićne dekoracije na keramičkim kuglicama, s učiteljem Vladimirom Hatlakom imali su priliku izrađivati božićne dekoracije od drva, a kod nastavnika Darka Jezidića božićne šablone, na radionici A very merry essay uz nastavnici Ivu Varga učenici su se pripremali za pisanje eseja na državnoj maturi iz Engleskoga jezika. Tijekom cijelog prijepodneva u holu škole mladi su volonteri zajedno sa svojom voditeljicom profesoricom Emom Hrešć prodavalci kolače. Njima su se priključile i spremačice Branka i Nikolina koje su pekile fritule, na radost i opće oduševljenje učenika i djelatnika. Sav prikupljeni novac bio je namijenjen Centru za ranu intervenciju u djetinjstvu MURID. Naši su učenici i djelatnici škole i ovoga puta pokazali da imaju veliko srce.

Nakon kreativnih aktivnosti djelatnici i učenici okupili su se u holu sportske dvorane gdje su vrijedni učenici i njihova voditeljica Tamara Novak, profesorica hrvatskoga jezika, pripremili prigodni program. U božićno ozračje prisutne je uveo zbor Graditeljske škole Čakovec pjesmom Božić dolazi. U središnjem dijelu programa lidranovke Tena Perenc i Aleksandra Mihoci iz 2. d razreda te glumac iznenađenja, profesor Aleksandar Rožić, predstavom Još jedna školska priredba ili San silvestarske noći pokazali su da školsku priredbu i nije najlakše pripremiti. Tekst predstave napisao je naš profesor Aleksandar Rožić. Učenici koji su sudjelovali na radionici Fotografijom i videom / kišom i ledom / iskrom i snijegom kratkim su videom koji su snimili i pripremili prenijeli djelić ugođaja s održanih radionica. Uslijedila je još jedna glazbena točka, Laura Kramar, učenica 4. b razreda, izvela je pjesmu Fritula. Svima prisutnima obratio se i ravnatelj škole, gospodin Damir Srnec s najljepšim željama za nadolazeće blagdane. Svečani program završio je prigodnom čestitkom i zajedničkom izvedbom pjesme Sretan Božić svakome.

Maškare, ča mogu maškare?

Veljača je doba godine kada cijelom Hrvatskom vladaju maškare. U to se vrijeme i u našoj školi već nekoliko godina provodi kreativna manifestacija Maškarijada čiji su nositelji ove školske godine bili medijski tehničari 4. b razreda te članovi Multimedejske sekcije, uz vodstvo nastavnice Ljiljane Ille i školske knjižničarke Romine Fic. Cilj je manifestacije provesti niz aktivnosti koje učenicima pružaju zabavu, ali i priliku za učenje, razvoj socijalnih vještina te jačanje osjećaja pripadnosti školskoj zajednici. Učenici 1. c razreda likovne umjetnosti i dizajna pod mentorstvom profesorice Darije Dujam, dizajneri unutrašnje arhitekture 2. c razreda pod vodstvom profesorice Tatjane Vadas, dizajneri keramike 3. c razreda pod mentorstvom profesora Petra Križnara te dizajneri unutrašnje arhitekture 4. c razreda pod vodstvom stručnog učitelja Vladimira Hatlaka pripremili su i izložili svoje radove u holu škole. Učenici škole mogli su sudjelovati u dvama natječajima: Povjesna maska na suvremen način i Boja – natječaj za najbolju fotografiju. Učenici 4. b razreda s nastavnicom Ljiljanom Ille za svoje su goste, učenike iz OŠ Ivanovec, pripremili radionicu Male i velike maškare. Učenici 4. b smjera web dizajneri sudjelovali su u radionici Kako će se zamaskirati Al koju je vodila nastavnica Suzana Šestan. Učenici 3. d razreda i njihov nastavnik Ivan Čondor s grupom učenika iz III. OŠ Čakovec održali su kreativnu radionicu Višestruko zamaskirano. Manifestacija je imala i dobrotvornu notu jer su se prodavali kolači koji su ispekle učenice 4. b razreda, a sav prihod od prodaje namijenjen je Skloništu za životinje Prijatelji. Središnji događaj manifestacije bio je trenutak kada su školskim predvorjem prodefilirale brojne originalne maske. Za zabavu su se dodatno pobrinuli učenici 4. c razreda koji su oslikavali lica naših učenika te DJ Bruno.

Međunarodni dan srednjoškolaca

Međunarodni dan srednjoškolaca obilježava se 17. studenog u znak sjećanja na praške studente koji su se 1939. suprotstavili nacističkom režimu, s ciljem promicanja prava na školovanje i skretanja pažnje javnosti na izazove s kojima se susreću učenici diljem svijeta. Kako bi obilježili svoj dan, učenici 4. b razreda uključeni u izvannastavnu aktivnost Medijska sekcija uz medijske tehničare pod vodstvom nastavnice Ljiljane Ille i školske knjižničarke Romine Fic osmislili su projekt *Mi, srednjoškolci*, koji je od ove školske godine i dio globalnog projekta *Obilježi – zabilježi*. Već treću godinu projekt se provodi u suradnji sa Srednjom školom Čakovec. Učenici su pripremili vrlo zanimljiv dvosatni program u predvorju sportske dvorane Graditeljske škole te u novoizgrađenim prostorima Srednje škole Čakovec. Održane su brojne sportske, glazbene, edukativne i kreativne aktivnosti, izložbe te prezentacije vještina stečenih u okviru obrazovnih programa. Dizajneri keramike osmislili su radionicu *U svijetu gline* i na njoj prezentirali umijeće oblikovanja gline. Da je riječ o složenom i zahtjevnom procesu, uvjerili su se oni koji su se imali prilike okušati u oblikovanju predmeta od gline. Buduće medicinske sestre i tehničari opće njege iz SŠČ-a održali su pokazne vježbe iz prve pomoći, educirali prisutne o anksioznosti i poteškoćama kojima može rezultirati te pozvali na diskusiju o gorućem i sveprisutnom problemu zlouporabe sredstava ovisnosti među učenicima srednjih škola. Fizioterapeutski tehničari pokazali su nekoliko vježbi za održavanje pokretljivosti i vitalnosti te dali praktične savjete o pravilnom vježbanju. Polaznici fakultativne nastave u Srednjoj školi Čakovec prezentirali su *Kako Globeovci spašavaju Zemlju*, odnosno u radionici *Bilo kuda, fizika svuda* pokazali su da je, iako ne baš omiljena znanstvena disciplina, fizika nezaobilazna u svim sferama našeg života. Budući građevinski i arhitektonski tehničari naše škole sa svojim su voditeljima promišljali o energetski učinkovitoj gradnji u radionici *Zeleni beton*. Srodnom problematikom bavili su se i arhitektonski tehničari te dizajneri unutrašnje arhitekture u radionici *Analiza potencijala arhitekture u posredovanju ekološki, politički i gospodarski održive budućnosti*. Građevinski i arhitektonski tehničari bili su aktivni i u radionici *Udomaćeni germanizmi* u okviru koje su tražili standardnojezične izraze za pojedine njemačke riječi koje smo posudili i prihvatali kao vlastite. Članovi Vijeća učenika GŠČ-a sa školskom pedagoginjom za tu su priliku izradili *Manifest srednjoškolaca* na što smo istinski ponosni. U Srednjoj školi Čakovec učenici obju školu odmjerili su snage u pub kvizu, a za one pjesnički i umjetnički talentirane organizirana je radionica *Umjetnost riječi*. Učenici skloniji sportu i sportskim aktivnostima mogli su se okušati u stolnom tenisu i malom nogometu. U predvorju naše dvorane postavljena je izložba učeničkih radova i edukativnih materijala koji su pristigli na natječaj *Patnje mladog srednjoškolca*. Najuspješniji među njima nagrađeni su prigodnim nagradama sponzora (Centar za kulturu Čakovec i Čakovečki bazeni Marija Ružić) te nagradnim kuponima. U predvorju sportske dvorane za dobru atmosferu atmosferu, kako i dolikuje danu koji se obilježava, pobrinuli su se školski zborovi SŠČ-a i GŠČ-a te DJ Bruno koji su prisutne držali na nogama.

Graditeljska u Bedemu

Caffe-bar *Bedem* u Čakovcu u ljetnim je mjesecima otvorio svoja vrata Graditeljskoj školi Čakovec kako bi se široj javnosti predstavila izložbom godišnje produkcije kreativnih učeničkih radova i približila obrazovne programe koji se nude u školi. Mentor učenicima pri izradi radova bili su nastavnici iz područja likovne umjetnosti i dizajna, grafičke tehnologije i AV tehnologije te graditeljstva.

Izložba *Laterna magica*

U Muzeju *Croata insulanus* Grada Preloga u ožujku 2024. Graditeljska škola Čakovec izložila je odabrane radove učenika likovne umjetnosti i dizajna. Učeničke radove prezentirali su nastavnici Darija Dujam, mag. art., Suzana Šestan, mag. dizajna, Vesna Osojnički, mag. art., Tamara Mustač, dipl. dizajner i Krešimir Hlebec, akad. slikar. Izložba tematizira odnos svjetla i sjene kroz radove učenika izvedene u različitim materijalima i tehnikama, primjerice papir, keramika, drvo i metal, koji ostavljaju magičan dojam na posjetitelje.

Mostovi od špageta

Pišu: Ljiljana Tepavac-Kocijan, dipl. ing., Tatjana Vadas, dipl. ing.

Upoznavanje i druženje kao motiv uz učenje!

Cilj je izrade mostova od špageta poticanje učenika na kreativnost i promišljanje o stvaranju konstrukcija građevina kao što su mostovi, korisne i lijepo građevine koje oduvijek služe povezivanju (obala i ljudi...). Učenici moraju osmislit konstrukciju mosta, nacrtati konstruktivne elemente u veličini modela koji će izraditi te samo uz pomoć ljepila stvoriti model mosta. Kreiranje i izrada konstrukcije mosta pružaju učenicima mogućnost da teoretska znanja stečena u školi provjere na modelima u praksi, a ujedno imaju priliku za druženje i međusobna nadmetanja (pri provjeri nosivosti izvedenih konstrukcija mostova). Od učenika se očekuje da aktivno sudjeluju u cijelokupnom procesu i izvode zaključke na temelju vlastitih nacrta, vizualne klasifikacije i eksperimentiranja. Zajednički rad na eksperimentima može pridonijeti razvoju komunikacije u timu i drugih društvenih vještina. Zaključci i opažanja stečena na taj način postaju dio dugotrajnog pamćenja učenika.

U širem smislu, cilj je potaknuti interes za građevinsku struku.

Izvannastavna aktivnost *Mostovi od špageta* provodi se u Graditeljskoj školi od 2016. godine pod vodstvom nastavnica Ljiljane Tepavac Kocijan i Tatjane Vadas. Suradnja s Tehničkom školom Bjelovar ostvarena je 2022. godine kada je realizirana prva izložba izvedenih mostova od špageta te prvo međuzupanijsko natjecanje u nosivosti mostova od špageta. Ekipa Graditeljske škole Čakovec u sastavu: Barbara Vinković, Helena Canaj i Izabela Pokrivač osvojila je drugo mjesto između osam ekipa koje su se natjecale. Učenici naše škole sudjelovali su i 2023. godine na smotri te natjecanju u nosivosti mostova od špageta u Tehničkoj školi Bjelovar. Na samom natjecanju predstavljali su nas učenici 3. a razreda, arhitektonski tehničari Maša Pregelj i Štefan Štirinić, ali u konkurenciji je bilo više mostova koje su izradili učenici naše škole. U Čakovec su se vratili s odličnim rezultatima, pobjednički most naziva „LEE“ mase 200 grama podnio je opterećenje od nevjerojatnih 13 kg. Članovi su pobjedničke ekipe učenici Luka Kos, Evan Zorković i Emanuel Sokolić, tada polaznici prvog razreda Graditeljske škole Čakovec, smjer građevinski tehničar.

Noć muzeja 2024.

Učenici smjera dizajn keramike i dizajn unutrašnje arhitekture u holu dvorane Graditeljske škole Čakovec izložili su svoje radove u okviru manifestacije *Noć muzeja '24*. Pomno osmišljena izložba obuhvatila je radove izvedene u različitim materijalima i tehnikama koji su uz likovno-multimedijalni muzički performans bili zadivljujući. U pripremi i organizaciji sudjelovali su nastavnici Darija Dujam, mag. art., Suzana Šestan, mag. dizajna, Vesna Osojnički, mag. art., Krešimir Hlebec, akad. slikar, Petar Križnar, mag. art., Dario Štokić, akad. slikar. graf. te Ivan Čondor, mag. inf.

Žene o ženama

Povodom obilježavanja Međunarodnoga dana žena, učenice 4. a razrednog odjela: Sara Mesarić, Hanna Kovač, Matea Mađerić, Petra Novak, Ana-Marija Mislović, Maša Pregelj, Tea Bunić i Ema Kocijan, uz mentorstvo profesorice Srebrenke Pongrac, pripremile su miniprojekt naziva *Žene*. Učenice su izradile prezentaciju u kojoj su pokazale da se mnoštvo zanimljivosti može istaknuti o položaju žena tijekom povijesti, o ženama u sportu te uspješnim ženama današnjice. Osobito je važno bilo istraživanje, odnosno usporedna anketa provedena među učenicama prvih i četvrtih razreda. U anketi je sudjelovalo 68 učenica svih prvih razreda i 31 učenica svih četvrtih razreda. Pitanja su bila usmjerena istraživanju mišljenja i stavova učenica Graditeljske škole o ravnopravnosti u „muškoj“ školi, o položaju žena u suvremenom hrvatskom društvu te o ženskim uzorima učenica. Rezultati su prikazani usporedno, a najveće podudaranje mišljenja vidi se u odgovorima na pitanja primjećuju li da se u medijima nameće određena slika o tome kakva bi žena trebala biti te ističe li se više privlačnost i izgled žene nego stručnost u poslu i sposobnost – 94 % učenica četvrtih i 100 % učenica prvih razreda odgovorilo je DA. Također, na pitanje jesu li „muški“ sportovi gledaniji i popularniji, 100 % učenica četvrtih razreda i 96 % učenica prvih razreda odgovorilo je DA. Najveća razlika među mišljenjima učenica pokazala se u odgovoru na pitanje misle li učenice da su muškarci više plaćeni od žena, na istim poslovima i jednakim pozicijama. Odgovor DA dalo je čak 90 % učenica četvrtih razreda, ali tek 71 % učenica prvih razreda. Jedno od pitanja bilo je i kako učenice ocjenjuju rad profesorica u odnosu na profesore. Rezultat ankete pokazuje da 29 % učenica prvih razreda jednako vrednuje i ženske i muške nastavnike, dok isto misli 45 % učenica četvrtih razreda. Kao svoje uzore, učenice su istaknule umjetnice, književnici i vladarice, kao što su Frida Kahlo, Virginia Woolf i Kleopatra te hrvatske političarke Jadranku Kosor, Kolindu Grabar-Kitarović i Daliju Orešković. Iznenađujuće (ili možda i ne), 46 % svih anketiranih učenica kao najveći i najvažniji uzor ističe vlastitu majku, baku, tetu ili sestričnu. Anketa ovakve tematike prvi je put provedena u Graditeljskoj školi Čakovec, a nadamo se da će postati sastavni dio obilježavanja Dana žena u budućnosti.

Pripremila: Srebrenka Pongrac, dipl. ing.

Vjeruj u sebe

Povjerenstvo za ravnopravnost spolova Grada Čakovca u suradnji s Povjerenstvom za ravnopravnost spolova Međimurske županije pod sloganom *Vjeruj u sebe* obilježilo je Međunarodni dan žena kako bi sugrađanima skrenuli pozornost na to da unatoč napretku u posljednjih stotinu godina puna ravnopravnost žena i muškaraca još uvek nije postignuta. Obilježavanju su se pridružili i učenici 1. c razreda Graditeljske škole Čakovec, smjera likovna umjetnost i dizajn. Uz mentorstvo nastavnice Darije Dujam učenici su izradili crvena keramička srca s cvjetnim uzorkom koja su dijelili prolaznicama u centru Čakovca kao simbol podrške ženama diljem svijeta. Navedena inicijativa podsjeća nas da je svaki dan prilika za podršku ženskim pravima i promicanje jednakosti spolova, kao i za nastavak rada na stvaranju društva u kojem su žene cijenjene, poštovane te imaju jednake prilike kao i muškarci.

Sjećanje na Vukovar

Izložbom prigodnih učeničkih radova 1. c razreda odjela Likovne umjetnosti i dizajna obilježen je Dan sjećanja na žrtve Domovinskog rata te Dan sjećanja na žrtvu Vukovara i Škabrnje. Simbolikom odabranog motiva i nastalim radovima učenici su uz mentorstvo nastavnice Darije Dujam odali počast Gradu heroju i svima koji su dali svoj život za slobodu. U predvorju Graditeljske škole Čakovec učenici, nastavnici i posjetitelji mogli su uz učeničke skulpture pročitati tekstove te pogledati fotografije o Vukovaru i stradanjima koja su proživjeli njegovi stanovnici i branitelji, a koje je za ovu prigodu pripremila školska knjižničarka Romina Fic.

Volonteri u Graditeljskoj

U Graditeljskoj školi Čakovec djeluje i Volonterska grupa koju vode Ema Hrešć, Željka Korent Hozmec i Kristina Žižek. Zahvaljujući volonterima u holu škole uređen je kutak koji daje osjećaj topline, smirenosti i opuštanja kakav često nije moguće ostvariti u učionici tijekom nastave. U takvom ozračju učenici volonteri, ali i svi ostali, mogu lakše razvijati empatičnost, kreativnost i druge vještine potrebne za razvoj. Prošle školske godine učenici su bili uključeni u zajednički projekt čakovečkih srednjih škola *Volonterskim klubom do volonterske zajednice*, surađivali su s Dnevnim boravkom djece Dr. Antun Bogdan i socijalnom zadругom *Humana Nova* te posjetili Azil *Prijatelji životinja*. Tijekom nastavne godine bili su uključeni u niz aktivnosti, a još mnoge ih očekuju.

Metalska dekoracija

Povodom obilježavanja obljetnice 30 godina Međimurske županije učenice Graditeljske škole Čakovec: Antonija Bočkaj (1. c), Nina Turk (1. c), Emili Puklavec (1. c), Klara Đurišević (3. c), Anamarija Knežić (3. c), Sara Perčić (3. c) i Sofija Pustosolova (3. c) sudjelovali su u izradi dekoracije u interijeru Metalske jezgre Čakovec. Budući da se ističe kao važan dio povijesti Međimurja, tema je bila obitelj Zrinski. Slikarski rad povezuje povijest Međimurja i Metalsku jezgru na dva načina: slikarskim tretmanom te odnosom prema vremenu i prostoru. Slikarska obrada uključuje upotrebu metalik akrilne boje kao dominante u odnosu na druge boje na slici, a sastoji se od fragmenata slikanih različitim tretmanom. Takvim načinom komponiranja cjeline simbolizira se činjenica da postoje različite interpretacije povijesti – s obzirom na trenutak u kojem se povijest interpretira i perspektivu onog koji povijest interpretira. Slika se temelji na strogom poštivanju povjesnog prikaza bitke odnosno crteža (grafike) koji je poslužio kao predložak. Na taj način postiže se uravnotežen odnos strogosti (crtež) i opuštenosti (slikarski tretman).

Slika je spoj suvremene interpretacije i tradicije, a nalazit će se u žarištu izložbenog prostora Metalske jezgre. Autor koncepta i izvedbe naš je profesor, akademski slikar-grafičar Krešimir Hlebec.

Sveti Niko Graditeljskom šetom

Uoči blagdana Svetog Nikole, 5. prosinca 2023., nekoliko je učenika sa svojim profesoricama hrvatskoga jezika te profesoricom glazbene umjetnosti pripremilo kratak program namijenjen djeci djelatnika škole. Učenici dramske skupine recitacijama i pričom o nestaloj djevojčici Niki dozvali su svetog Nikolu, a školski je zbor pjesmom razdragao mališane te ih potaknuo da zapjevaju i zaplešu. Osobito oduševljenje izazvao je sveti Nikola koji je donio vreću punu poklona.

Tjedan animacije

S obzirom na to da našu školu pohađaju budući medijski stručnjaci koji će se profesionalno moći baviti animacijom, 28. listopada iznimno je važan datum jer se tada obilježava Svjetski dan animacije. U okviru projekta *Animirani odmor* čiji su nositelji bili učenici 4. b razreda s profesoricom i voditeljicom projekta Ljiljanom Ille te koordinatoricom projekta, školskom knjižničarkom Rominom Fic, provedeno je nekoliko aktivnosti: učenici 4. b razreda (web dizajneri) pod vodstvom nastavnice Klaudije Vukman sudjelovali su u radionicu izrade GIF animacija *Mali slatki gifovi*, - učenici 1. j razreda (pomoćni podopologači) čitali su, analizirali, gledali i animirali *Ježevu kućicu* Branka Čopića u okviru radionice *Čitam – gledam – animiram* pod vodstvom nastavnice Tatjane Novak, pomoćnice u nastavi Iskre Kekez i školske knjižničarke Romine Fic, - učenici 2. d razreda (medijski tehničari) sudjelovali su u radionici stop motion animacije *Je li to moguće?* pod vodstvom nastavnika Ivana Čondora, - učenici 3. d razreda (medijski tehničari) gledali su film i sudjelovali u filmskoj analizi pod vodstvom nastavnika Ivana Čondora, - učenici 1. d razreda ozvučivali su scene iz animiranih filmova u radionici *U slici iz bajke* pod vodstvom nastavnice Ljiljane Ille, - učenici 4. b razreda (medijski tehničari) s nastavnicom Ljiljanom Ille sudjelovali su u radionici *Likić za filmić* koju je vodila nastavnica Darija Dujam i učenice 1. c razreda te su modelirali u glini, a kasnije i animirali likove za crtani film, nastavnica Darija Dujam s učenicima 1. c razreda te

nekolicinom dizajnerica keramike iz 4. c razreda održala je i radionicu *Ples gline* namijenjenu učenicima i učiteljici Veri Fučko te knjižničarki Tanji Radiković iz OŠ Ivanovec, - učenici 3. d razreda sudjelovali su u radionici *Oživjele novine* i pod vodstvom Ljiljane Ille izrađivali stop motion animacije kolaža od novina i časopisa, - učenice 3. d razreda Morena Desnica, Lea Lehkec, Nera Preksavec i Nika Srnec za učenike 5. A razreda III. OŠ Čakovec održale su radionicu stop motion animacije *Pretvori maštu u stvarnost*. U holu škole čitav je tjedan bila postavljena prigodna izložba materijala vezanih uz animaciju te svih radova pristiglih na natječaj *Animirani film*, dok je pod velikim odmorom emitirana emisija *Veliki odmor* u kojoj su učenici govorili o Svjetskom danu animacije te animaciji općenito, a moglo se čuti i nekoliko ulomaka pjesama iz poznatih animiranih filmova. Tjedan ispunjen brojnim aktivnostima i suradnjama bio je pomalo zahtjevan, no zato je kasnije nemjerljiv osjećaj zadovoljstva dobro i kvalitetno obavljenim poslom.

#StrukoVizija 2024

U dvorani Graditeljske škole Čakovec 19. travnja 2024. održana je *Strukovizija: Sajam strukovnih vještina* u organizaciji Obrtničke komore Međimurske županije, međimurskih strukovnih škola te uz podršku partnera. Sajam je osmišljen s namjerom da se učenike završnih razreda osnovne škole potakne na odabir strukovnoga obrazovanja i poveže s poslodavcima kojima su itekako potrebni kvalitetni radnici. Uz vodstvo nastavnika učenici naše škole predstavili su obrazovne programe koje škola nudi. Vjerujemo da su svime što su pokazali na sajmu zaintrigirali osmaše te da će neki od njih postati naši učenici.

Veliki i mali – učionica na otvorenom

U petak, 9. lipnja 2023. godine svečano je obilježen završetak projekta *Veliki i mali – učionica na otvorenom* u kojem su partneri bili Graditeljska škola Čakovec i Osnovna škola Domašinec. Projekt se provodio na temelju *Odluke o financiranju projekata u sklopu izvannastavnih aktivnosti* koju dodjeljuje Ministarstvo znanosti i obrazovanja, a voditeljice projekta bile su profesorica naše škole Srebrenka Pongrac i učiteljica iz OŠ Domašinec Renata Martinec. Cilj projekta bio je oformiti vanjsku učionicu u OŠ Domašinec u kojoj će učenici usvajati nova znanja i vještine u okviru redovne nastave, kao i izvannastavnih aktivnosti.

U provedbu projekta uključili su se i stolari prvog razreda naše škole sa stručnim učiteljem Vladimirom Hatlakom koji su postavili namještaj u vanjsku učionicu, ali i sudjelovali u izradi motivacijskih poruka zajedno s osnovnoškolcima. Na sam dan otvaranja vanjske učionice u OŠ Domašinec bilo je vrlo dinamično. Za osnovnoškolce je organizirano čak 16 različitih radionica na otvorenom: učenici su mogli obojiti stolice za učionice, naučiti modelirati, reciklirati i ponovno koristiti pojedine stvari, snimiti film, okušati se u zrakoplovnom modelarstvu, 3D printanju, kreativnoj matematici, robotici i još mnoštvu drugih aktivnosti. U provedbu radionica uključio se velik broj nastavnika iz obiju škola, ali i članovi nekih udruženja i klubova. Učionica na otvorenom zasigurno će unaprijediti i oplemeniti cijelokupni odgojno-obrazovni rad u OŠ Domašinec te dugo i vrijedno služiti svim učenicima i nastavnicima.

Trash party

U predvorju sportske dvorane Graditeljske škole Čakovec 22. prosinca 2023. održao se *trash party* u organizaciji 4. c razreda.

Dugo se planiralo što napraviti za zadnji dan polugodišta, a da ne bude nešto što je već viđeno i svima dosadno. Nakon kratkog dogovora odluka je pala na *trash party*. Ideja je ubrzo bila odobrena te su pripreme mogle početi. Pripreme su protekle odlično, a za to je zasluzna složnost i dobra organizacija razreda.

21. prosinca počele su službene pripreme i uređenje prostora. Tema *trash partyja* bile su devedesete pa je sve bilo uređeno u tom stilu, a i *dress code* također je bio takav. Malo je reći da smo bili jako uzbudeni, no i malo skeptični kako će sve proći te hoće li

se svidjeti ostalim učenicima i profesorima. Budući da je to bio zadnji dan polugodišta i svi su jedva čekali otići kući, odaziv nije bio velik. Usprkos manjem broju ljudi svejedno nam je bilo sjajno i malo je reći da smo se odlično zabavili. Mladići koji su bili zaduženi za glazbu, oduševili su nas. Jako nas je razveselio i dolazak profesora koji su se s nama također dobro zabavili. Iako smo mislili da će prijepodnevni termin biti problematičan, svejedno je sve prošlo bolje od očekivanog. Vrijeme je svima jako brzo proletjelo. Nije nam ništa nedostajalo, smijeh, veselje, zabava i, naravno, dobra energija, učinile su događaj još boljim. Svi su bili zadovoljni. Budući da odlazimo i ne možemo više biti organizatori takvih partyja, nadamo se da će nove generacije nastaviti našim stopama i osmislići još takvih zabavnih događaja za svoje kolege.

WorldSkills Croatia

Od 2019. godine u organizaciji Agencije za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih u Zagrebu se održava državno natjecanje učenika strukovnih škola. Do tada su se državna natjecanja odvijala u školama domaćinima, odvojeno za svaki sektor. Glavni je cilj natjecanja promocija i popularizacija strukovnog obrazovanja te poticanje učenika završnih razreda osnovne škole da upisu strukovna zanimanja. Natjecanje traje tri dana, zadatke sastavljaju i ocjenjuju prosudbena povjerenstva, a svaka disciplina ima školu domaćinu. Učenici Graditeljske škole Čakovec od samih se početaka natječu u sljedećim disciplinama: graditeljska tehnologija, arhitektonske tehnologije, geodezija, soboslikarstvo, keramičarstvo i oblaganje, suha gradnja, stolarstvo, kućne instalacije, multimedija, web dizajn i smotra radova. Važno je istaknuti da su nastavnici naše škole Darinka Kalšan, Krunoslav Tkalec i Suzana Šestan članovi prodsudbenih povjerenstava za suhu gradnju, stolarstvo i web dizajn. Vremenikom *WorldSkills Croatia* propisuje se održavanje školskih i izlučnih natjecanja te državnog natjecanja. Graditeljska škola Čakovec do sada je bila domaćin svih izlučnih natjecanja za suhu gradnju, a ove godine domaćin je i izlučnog natjecanja za web dizajn. Godine 2021. bili smo domaćini izlučnih online natjecanja za učenike svih trogodišnjih programa. Na državnom natjecanju strukovnih škola 2023. godine broncu su osvojili: Rajan Šartaj (mentorica Ljiljana Tepavac-Kocijan) u disciplini Graditeljska tehnologija, Mateo Oršo i Dario Horvat (mentor Zdravko Kolarić) u disciplini Suha gradnja te Lovro Trstenjak (mentor Nenad Horvat) u disciplini Keramičarstvo i oblaganje. U sklopu smotre učeničkih radova u sektoru Grafičke i audiovizualne tehnologije učenici Petar Krešimir Rukavina i Kristijan Bobovec osvojili su drugo mjesto (mentorica Suzana Šestan). Osim toga, drugi smo put bili škola domaćin državnog natjecanja u disciplini Arhitektonske tehnologije. Ovogodišnje državno natjecanje održat će se u svibnju 2024., a učenici naše škole natjecat će se u šest disciplina: Arhitektonske tehnologije, Graditeljska tehnologija, Stolarstvo, Keramičarstvo i oblaganje, Suha gradnja i Web dizajn. Čestitamo svim učenicima i mentorima koji su sudjelovali na izlučnim natjecanjima te im želimo uspjeh u nastavku natjecanja!

Međužupanijsko natjecanje u disciplini web dizajn

Učenik Graditeljske škole Čakovec Bruno Ladić iz 4. b razreda, smjera web dizajner, uz mentorstvo nastavnika Matije Varge, izborio je prvo mjesto na međužupanijskom natjecanju u sektoru Grafička tehnologija i audiovizualne tehnologije iz discipline web dizajn koje se održalo u našoj školi. Učeniku i mentoru želimo mnogo uspjeha u nastavku natjecanja.

Srebrna medalja za naslonjač

DE.AR (desk-armchair)

Graditeljska škola Čakovec s novim je dizajnerskim uratkom i novoformiranim programom izrade visokokvalitetnog namještaja i elemenata opreme interijera u okviru Školske učeničke zadruge KRUGG sudjelovala na međunarodnoj izložbi inovacija ARCA 2023. u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu od 12. do 14. listopada. Inovativni koncept DE.AR podrazumijeva polunaslonjač ili naslonjač koji se vrlo jednostavno pretvara u pisaci stol sa sjedalicom. Posjetitelji izložbe pokazali su velik interes za izloženi uradak. Koncept DE.AR nagrađen je srebrnom medaljom u konkurenciji od dvjestotinjak izložaka iz Hrvatske i drugih zemalja. Dizajn izložbenih elemenata opreme potpisuje Milan Čatlačić, dipl. ing., a originalan promidžbeni plakat Dario Štokić, akad. slikar.

Best in English

Učenici Graditeljske škole Čakovec i ove su školske godine sudjelovali u međunarodnom online natjecanju *Best in English* u organizaciji Ministarstva obrazovanja Češke Republike. Na natjecanju koje je održano 16. studenoga 2024. godine sudjelovalo je 13 učenika iz 2. a, 3. a te 4. a, 4. b i 4. c razreda. Natjecanje je provela profesorica Duška Kocijan, a mentori učenicima bili su i drugi profesori engleskog jezika, Iva Varga te Lucija Možek. Cilj je samog natjecanja motivirati učenike u unaprjeđivanju jezičnih znanja s vršnjacima iz Europe, ali i zemalja cijelog svijeta. Testira se znanje gramatike, čitanje i slušanje s razumijevanjem na razini B1 do C1 (*Common European Framework of Reference for Languages*). Učenici se natječu individualno i grupno. Po završetku natjecanja učenici odmah mogu vidjeti rezultat, a ukupni rezultati i rang-ljestvica objavljuju se naknadno. Zajednički projekt rezultata osam najboljih učenika čini rang škole. Osigurane su vrijedne nagrade, a svi sudionici natjecanja zaprimaju *Best in English* potvrdu o sudjelovanju na natjecanju.

Juvenes Translatores

Učenici Graditeljske škole Čakovec Antonio Kolac i Dominik Malašić iz 3. a razreda pod vodstvom profesorice Duške Kocijan sudjelovali su u neslužbenom natjecanju Juvenes Translatores koje je provedeno prema službenim pravilima. Juvenes Translatores, natjecanje u prevođenju, održava se jednom godišnje i u njemu sudjeluju 17-godišnji učenici. To jedinstveno europsko natjecanje svake godine organizira Europska komisija. Natjecanje je ove školske godine održano 23. studenoga 2023. kada su učenici u cijeloj Europskoj uniji uz nadzor svojih nastavnika prevodili zadani tekst. Cilj je natjecanja potaknuti mlade na učenje stranih jezika. Učenje jezika dugoročno pridonosi zblžavanju ljudi i boljem razumijevanju drugih kultura. Natjecanjem Juvenes Translatores podiže se svijest o važnosti prevoditeljskog zvanja i sve većoj potrebi za prevoditeljima ne samo u institucijama Europske unije, već u cijeloj Europi.

Međunarodni foto natječaj

Udruga Ponos domovine organizirala je fotografski natječaj za učenike iz Hrvatske i susjednih država s hrvatskom nacionalnom manjinom na sudjelovanje u međunarodnom nagradnom natječaju za izložbu fotografija na temu Upoznaj Hrvatsku. Cilj i svrha natječaja bio je potaknuti sudionike na fotografiranje tema koje nas povezuju sa sadašnjom ili nekadašnjom domovinom. Među odabranim fotografijama bile su i 4 fotografije članova Foto-Video grupe naše škole: Nikola Nenadović, 1. d MT; Anja Vinković i Dobrica Lapoš Bogomolec, 2. d MT te Lovro Blažon, 4. d MT. Učenica Anja Vinković, osvojila je ukupno 3. mjesto, a uz priznanje je dobila i prigodnu novčanu nagradu.

Nacionalni natječaj za hrvatsku vinsku fotografiju

U subotu, 20. siječnja 2024. u Križevcima je održana završna svečanost 3. Nacionalnog natječaja za hrvatsku vinsku fotografiju u organizaciji Društva za očuvanje križevačke baštine *Križevački statuti* i Grada Križevaca. Svečanost je obilježena dodjelom nagrada stručnoga ocjenjivačkog suda i publike te predstavljanjem fotokataloga *Vinski kušlec* s najuspjelijim fotografskim radovima prisjetima na natječaj. Na natječaj su se prijavili profesionalni fotografi i amateri s tematikom vinarstva, vinogradarstva i podumarstva. Među odabranim fotografijama našla se i fotografija *Tiha sudbina* učenika 3. razreda Graditeljske škole Čakovec Nikše Leke, koji se školuje za zanimanje web dizajnera. Svečanosti su nazoočili i mentor dr. sc. Krunoslav Bedi, mag. inf. te ravnatelj Damir Srnec, mag. inf. Ovaj značajni uspjeh potvrđuje predani rad u školi kojim se njeguje sposobnost prenošenja snažnih priča kroz fotografiski objektiv, a Nikšina fotografija predstavlja sjajan doprinos katalogu te buduće svjetlo reflektira na talentiranog mladog umjetnika.

Hat trick filma Čoplek

Grad Dubrovnik od 18. do 20. listopada 2023. bio je domaćin jednog od najvažnijih filmskih festivala – *DUFF-a (Dubrovnik Film Festival)*. Naći se među odabranima koji su pozvani na ovaj prestižni međunarodni događaj nije mala stvar, a filmašima Graditeljske škole Čakovec to je pošlo za rukom. Naime, animirani film *Čoplek* Luke Štebiha, doživio je *hat trick* jer je predstavljen na trima festivalima u Hrvatskoj – prije Dubrovnika prikazan je na međunarodnom *Four River Film Festivalu* u Karlovcu te na *Smotri hrvatskog školskog filma* u Zagrebu. To da su ga tri različita filmska povjerenstva odabrala za prikazivanje u sklopu triju različitih festivala, od kojih su dva međunarodna, govori o tome koliko je film kvalitetan. Osim Luki, zasluge idu i njegovoj mentorici, profesorici Ljiljani Ille koja je Luku poticala u svim kreativnim procesima tijekom nastanka filma. Boravak u Dubrovniku bio je nagrada za predan rad i zalaganje što su Luka i njegova mentorica iskoristili za druženje i razmjenu iskustava s drugim filmašima, za uživanje u predstavljenim filmovima, ali i za upoznavanje Dubrovnika, dragulja hrvatske i svjetske materijalne baštine.

LIK 2024.

Školska razina natjecanja i izložba učenika osnovnih i srednjih škola iz područja vizualnih umjetnosti i dizajna LIK 2023./2024. za učenike od 1. do 4. razreda srednjih umjetničkih škola iz programa vizualne umjetnosti i dizajn provedena je 2. veljače 2024. u Graditeljskoj školi Čakovec. Učenici su trebali su osmislići i u odabranoj likovnoj tehnici izvesti imaginarni prostor i u njega ukomponirati vlastitu figuru odjevenu u samostalno dizajniranu odjeću. Najbolji je bio rad Irene Branković iz 4. c razreda koja je osvojila prvo mjesto. Isti roj bodova ostvarila je i Ela Demeterfi iz 2. c razreda koja je osvojila drugo mjesto. Mentorica navedenim učenicima bila je profesorica Suzana Šestan. Treće mjesto osvojila je Dora Mežnarić iz 3. c razreda, s mentoricom Tamarom Mustač. U našoj je školi provedeno i županijsko natjecanje LIK 2024. te je pripremljena izložba pristiglih radova kao poticaj učenicima da i dalje svoje kreativne ideje ostvaruju u likovnim radovima. Graditeljska škola Čakovec time je potvrdila da postaje mjesto okupljanja ljubitelja umjetnosti.

Modelirka na Milenijskom natjecanju

Buduća dizajnerica keramike, a trenutno učenica 4. c razreda Anja Ruklič, osvojila je prvo mjesto u kategoriji *Kreativni kalendar* na 5. Milenijskom natjecanju iz kreativne keramike održanom od 5. do 7. prosinca 2023. na Ekonomskom fakultetu u Osijeku.

Milenijsko natjecanje međunarodno je natjecanje namijenjeno učenicima osnovnih i srednjih škola te studentima. Oblikovano je prema pedagoškim i metodičkim standardima s ciljem poticanja kritičkoga razmišljanja, kreativnosti i unaprjeđivanja stečenih znanja djece i mlađih. Tim *Modelirka* iz naše škole pristupio je pripremi rješavanja svoje ideje gotovo godinu dana prije natjecanja. Anja je u kategoriji *Kreativni kalendar* izabrala temu *Glagoljica* te je pod vodstvom mentorice Vesne Osojnički, akademске kiparice i profesorice savjetnice, povjesno-tradicijski duh pismenosti s Baščanske ploče pretočila u suvremenim izraz estetike 21. stoljeća, izradivši kompoziciju keramičkih glagolskih slova koja se može multiplicirati i biti osnova kreativne dizajnerske industrije te prepoznatljivosti identiteta naših prostora. Radovi su napravljeni od ploha bijele šamotirane gline koje su spajanjem dobivale volumen odabranih slova. Pažljivim sušenjem i brušenjem pripremljeni su se radovi pekli u keramičkoj peći na temperaturi od 980 stupnjeva. Uporabnu vrijednost svojoj skulpturi Anja je utkala postavljanjem rasvjete u šuplji volumen radova čime svjetlost prodire kroz bočne rupe. Nastale artističke skulpture tako se mogu koristiti kao rasvjetni objekti u suvremenom dizajnu interijera i eksterijera te biti prigodne kao nagrade. U velikoj konkurenčiji Anja izvrsno se predstavila prosudbenom povjerenstvu svojim idejnim rješenjem te je jasno odgovorila na pitanje *Kako osvajati glagoljicom u novom mileniju?*, a usto je i dokazala da je odjel keramike Graditeljske škole Čakovec s pravom proglašen Centrom izvrsnosti za umjetničku keramiku.

I ove godine na LiDraNu

Učenici naše škole i ove su godine sudjelovali na županijskoj *Smotri literarnog, dramsko-scenskog i novinarskog stvaralaštva* koja se održala 1. ožujka 2024. u Centru za kulturu Čakovec. U literarnom izrazu svojom se pjesmom *Protok vremena* predstavila učenica Helena Perhoč, uz mentorstvo profesorice Tamare Novak. U novinarskom izrazu profesorice Maje Frančić. Učenik David Lisjak izveo je ulomak iz romana *Soba za razbijanje* Tomislava Zajca. Davidova je mentorica profesorica Tatjana Novak. Čestitke svima na sudjelovanju i predstavljanju Graditeljske škole Čakovec!

zdravlje predložena je za državnu Smotru, a priredili su je učenici Ena Požgaj i Marko Bungić, pod vodstvom profesorice Ljiljane Ille. U dramsko-scenskom izrazu našu je školu predstavljalo dvoje učenika. Učenica Magdalena Cmrečak kazivala je pjesmu *Podcijenjena bol* Rupi Kaur, uz mentorstvo profesorice Tamare Novak. Učenik Sebastian Levačić predstavio se intervjoum pod nazivom *Život na novoj adresi*. Sebastianova je mentorica profesorica Tamara Novak. Radijska emisija *Mentalno*

Čitam, mislim, razgovaram

Poznato je da mnogi učenici ne vole čitati ili su možda samo izbirljivi čitatelji. Među mnoštvom knjiga koje postoje možda će jednom ipak pronaći onu koja će ih promijeniti te naučiti bolje razumjeti svijet oko sebe, ljude, emocije... Ipak, postoje i oni koji vole čitati, osobito u slobodno vrijeme. Uspio se tako оформiti tim triju učenica Graditeljske škole Čakovec koje su 1. ožujka 2024. sudjelovale na županijskoj razini Natjecanja u znanju i kreativnosti – *Čitanjem do zvjezda*. To su Lana Mržljak Branilović iz 1. c razreda te Laura Horvat i Ivona Lovrec iz 2. d razreda. Iako se nisu plasirale na državnu razinu natjecanja, zadovoljne su postignutim uspjehom, a još više pročitanim knjigama pa predlažu da ih i sami pročitate. U svoj planer čitanja zabilježite sljedeće naslove: Delia Owens, *Djevojka iz močvare*; Christopher Pike, *Ponoćni klub*; Kathleen Glasgow, *Kako se sprijateljiti s tamom*.

Županijsko natjecanje u poznavanju hrvatskoga jezika

Nakon školske razine natjecanja u poznavanju hrvatskoga jezika, naše su učenice Nina Turk (1. c), Ema Balog (2. c), Meri Matjačić (3. d) i Tara Božek (2. b) pozvane na županijsku razinu. Za natjecanje su ih pripremale profesorice hrvatskoga jezika Maja Frančić, Željka Korent Hozmec, Tatjana Novak i Tamara Novak. Čestitamo djevojkama i mentoricama!

Igram, pišem, lajkam

Učenica Simona Bašek iz 3. d razreda, smjer medijski tehničar, u veljači 2024. sudjelovala je u medijskoj edukaciji u sklopu projekta *Igram, pišem, lajkam* u organizaciji Hrvatskog školskog sportskog saveza te je postala IPL učenica novinarka školskog sporta. Kao jedna od 15 finalista, Simona je slušala predavanja uspješnih novinara, poduzetnika, komunikologa, fotografa te sudjelovala u dinamičnim radionicama i rješavala praktične zadatke. O svojem sudjelovanju u trodnevnom novinarskom kampu kaže: - Edukacija će mi sigurno koristiti u dalnjem školovanju i životu zbog novostečenog znanja, ali i novih poznanstava te sklopljenih prijateljstava. Predavači su bili izvrsni, vrlo iskusni u svojim područjima, a predavanja jasna i zanimljiva. Svi su zainteresirano odgovarali na naša pitanja i raspravljali o svemu što nas je zanimalo. Nadam se da ću svoje novinarske vještine praktično primijeniti u različitim školskim projektima te da će ovo iskustvo oblikovati moju buduću novinarsku karijeru. Cilj je IPL edukacije odabranim učenicima predstaviti školski sport te ih educirati u području sportskog novinarstva, komunikacija, odnosa s javnošću, fotografije, videografije i društvenih mreža kako bi postali učenici novinari školskog sporta te pratili sportska natjecanja

u organizaciji HŠSS-a na županijskoj i državnoj razini do kraja svojeg srednjoškolskog obrazovanja. Simona je nakon edukacije već sudjelovala u nastavku projekta te kao medijska podrška popratila Državno prvenstvo u rukometu za osnovne i srednje škole u Poreču od 15. do 19. travnja. Pred njom je još nekoliko novinarskih zadataka unutar projekta, a vjerujemo i svjetla novinarska budućnost.

Županijsko natjecanje mladih Hrvatskog Crvenog križa

Graditeljska škola Čakovec sudjelovala je na 25. županijskom natjecanju mladih Hrvatskog Crvenog križa za osnovne i srednje škole Međimurske županije koje se održalo u subotu, 9. ožujka 2024. u Osnovnoj školi Podturen. Ekipa u sastavu Emili Puklavec, Jana Perčić, Dora Đurišević, Klara Đurišević, Livadina Rafaela Matešin, Patricia Žganec i Lorena Jalusić, pod mentorstvom profesorice Eme Hrešć, osvojila je 2. mjesto u kategoriji *Mladi*. Samo natjecanje sastojalo se od pisane provjere znanja i pokazivanja praktičnog znanja o pružanju prve pomoći. Vjerujemo da će učenicama ovo iskustvo zasigurno ostati u lijepom sjećanju jer su se, osim što su osvojile medalju, i dobro zabavile.

U zdravom tijelu zdrav duh

I naše je Školsko sportsko društvo *Graditelj* bilo vrlo aktivno. Da sportski duh ne poznaje granice, dokazali su naši učenici sudjelovanjem na brojnim sportskim natjecanjima. Natjecanja u kojima smo sudjelovali su sljedeća: Prvenstvo srednjih škola u Podturnu, kros trčanje 24. listopada 2023., djevojke 5. mjesto, mladići 6. mjesto, voditelj: profesor Renato Čuka, Županijsko natjecanje u stolnom tenisu, 15. siječnja 2024., mladići 3. mjesto, djevojke 4. mjesto, voditelj: Renato Čuka, Županijsko prvenstvo u odbojci, 29. veljače 2024., 5. mjesto, voditelj: Roko Sorić, Županijsko prvenstvo u košarci, 7. ožujka 2024., 5. mjesto, voditelj: Roko Sorić, Prvenstvo srednjih škola u malom nogometu, 20. ožujka 2024., mladići 4. mjesto, voditelj: Dominik Hrženjak

I naši su profesori bili aktivni

U nedjelju, 21. travnja 2024. čakovečke su ulice preplavili brojni trkači iz cijele Hrvatske. Na startu utrke 7. Polumaratona Zrinskih bilo je preko 800 natjecatelja, a među njima i naši profesori i djelatnici škole. U utrci građana na 5 km veselu muško-žensku ekipu GŠČ-a činili su: Nikola Talan, Tamara Novak, Tatjana Novak, Petra Jambrović, Ratko Ožeg, Renato Čuka, Roko Sorić, Marina Križarić i Katarina Sabol. Bravo za sve trkače i hodače, a posebno za našu školsku ekipu!

Nagrada izvrsnosti Rotary kluba dodijeljena učeniku Vanji Modrinjaku

U lipnju 2023. godine u Čakovcu je održana dodjela nagrada za izvrsnost najboljim učenicima završnih razreda čakovečkih srednjih škola. Spomenuta nagrada ne dodjeljuje se samo na temelju izvrsnog uspjeha učenika tijekom četverogodišnjeg obrazovanja, već je rezultat zbroja izvanškolskih i izvannastavnih aktivnosti, sudjelovanja učenika na natjecanjima, humanitarnog rada te doprinosa zajednici. Na svečanosti je prigodom plaketom i novčanom nagradom nagrađeno šestero čakovečkih maturanata. Dobitnik prošlogodišnje nagrade je i učenik 4. d razreda Graditeljske škole Čakovec, Vanja Modrinjak, smjer medijski tehničar. Osim odličnog uspjeha i uzornog vladanja Vanja se istaknuo u brojnim izvannastavnim i izvanškolskim aktivnostima, a svojim je radovima sudjelovao na brojnim domaćim i međunarodnim fotografskim i drugim natječajima, bio je sudionik više državnih smotri i natjecanja. Čestitamo Vanji te mu želimo mnogo uspjeha u ostvarivanju zacrtanih ciljeva.

Nagradno putovanje u Graz

Za uspješnu suradnju pri izradi adventskoga kalendara Grad Čakovec putovanjem u Graz ngradio je tri medijske tehničarke iz 2. d razreda i devetero medijskih tehničara 4. b razreda. Učenici su se 16. prosinca 2023. u pratnji knjižničarke Romine Fic uputili prema popularnom turističkom i kulturnom odredištu. Najprije su iskoristili vrijeme za predlagdansku kupovinu u trgovačkom centru Seiersberg, a zatim su posjetili mnogobrojne gradske znamenitosti i uživali u adventskoj čaroliji. Prošetali su dvorištem Landhaus palače u kojem se svakog adventa nalaze ledene jaslice – osvijetljena skulptura napravljena od 35 tona leda, divili se slici Raspeće Konrada Leiba u katedrali, poslušali pjesme crkvenog zbara koji se pripremao za božićni koncert, prisustvovali predstavi na Glockenspiel trgu gdje tri puta dnevno iz zabata zgrade glazbeni mehanizam na otvoreno iznese momka i djevojku u tradicionalnim kostimima koji zatim izvode piruete. Posjetili su i Otok na Muri, Schlossberg te Uhrturm, a na glavnom gradskom trgu Hauptplatzu osobito su uživali u mirisima i okusima adventskih specijaliteta.

Nagrada za izvrsnost

Ministarstvo znanosti i obrazovanja na temelju Javnog poziva učiteljima, nastavnicima, stručnim suradnicima i ravnateljima u osnovnim i srednjim školama te učeničkim domovima u RH za nagrađivanje najuspješnijih odgojno-obrazovnih radnika priznanjima te prigodnim novčanim nagradama nagrađuje izvrsnost djelatnika u sustavu odgoja i obrazovanja.

Svečanost dodjele priznanja za školsku godinu 2022./2023. održana je na Zagrebačkom velesajmu na Svjetski dan učitelja. S ponosom ističemo da je među 505 najuspješnijih odgojno-obrazovnih radnika već treći put i profesorica Graditeljske škole Čakovec Suzana Šestan, mag. dizajna, nastavnica savjetnica. Čestitamo profesorici i zahvaljujemo na svemu što čini za našu školu.

Moda nije samo odjeća, već način života i izražavanja stava

Moda je važna svim srednjoškolcima koji nastoje izgraditi svoj identitet. Modni je izričaj za njih jedan od načina da pokažu svoju osobnost, stavove i pripadnost određenoj skupini, uglavnom predstavlja izraz kreativnosti i samopouzdanja, no ponekad može stvarati i pritisak zbog socijalnih nejednakosti među učenicima koje mogu rezultirati vršnjačkim omalovažavanjem. Činjenica je da se modni trendovi mijenjaju s generacijama te se odijevanje današnje mlađeži nerijetko kritizira, posebice goli gležnjevi, *majice do pupka* i slično. Važno je da srednjoškolci shvate da moda treba biti kreativna i zabavna, a oni se prije svega trebaju ugodno i dobro osjećati u onome što nose. Naravno, kada je riječ o kodeksu odijevanja u srednjoj školi, postoje neka osnovna pravila koja se odnose na pristojnost i profesionalnost te bi ih se učenici i svi djelatnici trebali pridržavati. Najvažnije je da odjeća bude primjerena, u skladu s postavljenim pravilima škole te uredna i čista. Provjerili smo i zabilježili što se nosi na hodnicima Graditeljske škole Čakovec.

Moda je prolazna, a stil vječan

Pišu: Petra Kuzmić i Anja Vinković

David Lisjak, svestran je i svima poznat učenik Graditeljske škole Čakovec. Maturant je 4. c razreda, smjer dizajner unutrašnje arhitekture, uskoro puni 19 godina, a modom se bavi otkako zna za sebe. Tijekom svog srednjoškolskog obrazovanja isticao se u brojnim aktivnostima: svojim je izvedbama predstavljao našu školu na

LiDraNu, vodio je različite prigodne programe, sa svojim je razredom organizirao prvi TRASH PARTY u GŠČ-u, a najvažniji doprinos školi svakako su njegove modne revije. U intevjuu s njim otkrili smo odakle potječe njegova strast i ljubav prema modi, koji modni stil preferira te koji su mu planovi za budućnost. **Reci nam nešto o sebi, koje bi svoje osobine istaknuo, što voliš?** Ja sam David Lisjak, učenik sam 4. c razreda, smjer dizajner unutrašnje arhitekture. Za sebe mogu znam za sebe pratim modu i modne

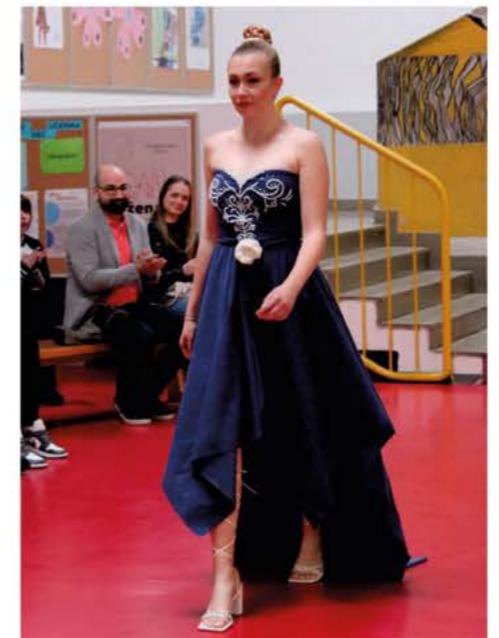

MODNI TRENDYOVI

revije na internetu, no veliku je ulogu tu sigurno odigrala i moja majka. Ona je po struci krojačica i također se oduvijek bavila modom. Kao dijete gledao sam kako je stvarala različite modne komade i vjerojatno je otuda sve počelo. **Osim što voliš i pratиш modu, poduzeo si i neke konkretnе korake da se ostvariš u tom području – organizirao si već dvije modne revije u školi. Možeš li nam reći nešto više o tome?** Tako je, organizirao sam dvije modne revije, prvu u veljači 2023. godine povodom Maškarijade, a drugu ove godine povodom Međunarodnog

dana žena. Tema prve modne revije bila je recikliranje, koristili smo reciklirane materijale: novinski papir, žice, stare materijale, stare traperice, vreće za smeće i slično. Druga modna revija bila je puno uspješnija, odazvalo se puno ljudi i jako mi je draga zbog toga. Tema je bila ženstvenost. Htjeli smo pokazati žensku figuru, istaknuti ono što je potrebno istaknuti i sakriti ono što je potrebno sakriti. **Koliko traje priprema**

za jednu modnu reviju? Je li to zahtjevno, koliko vremena iziskuje? Priprema za modnu reviju svakako je zahtjevna i stresna. Prije svega, sve je to i financijski zahtjevno. Plava je svila koju smo koristili za drugu modnu reviju skupa. Osim toga, s njom je teško raditi, kako se gužva, sve se vidi na njoj, ostaju tragovi igle. Priprema naravno iziskuje jako puno vremena i truda. Moja priateljica Magdalena, mama i ja često smo radili dugo u noć. Podijelili smo posao: mama nam je pomogla oko nogavice, ja sam sašio suknju i top, a Magdalena je uglavnom modelirala. Koristili smo svakakve tehnike i snalazili se na različite načine. Bilo je tu svega: igla, konac, vruće ljepilo, klamerica. Ovom prilikom zahvalio bih svim djevojkama koje su sudjelovale i pomagale. Doista su se jako trudile oko revije. **Imaš li svoju omiljenu modnu kreaciju?** Da, to je svakako plava kreacija koju je nosila Magdalena na drugoj modnoj reviji. Rad je to u koji smo uložili puno truda i vremena, ali mislim da se isplatio. **Baviš li se modom i izvan škole?** Da, svakako. Modom se bavim i izvan škole, dosta

sam u tom svijetu mode, poznajem i dosta modnih ličnosti, primjerice dizajnericu Matiju Vuicu, našu Međimurku vizužisticu Anu Ude, gospodu Tanju Borko, ženu koja jako dobro radi svoj posao i moj je veliki idol. Uglavnom, pratim sva događanja vezana uz modu. **Učenik si 4. c razreda. Kakva je atmosfera u razredu, kako razred reagira na tvoj rad?** Mogu reći da je atmosfera u razredu dobra, ukupno nas je 19, dva mladića i 17 djevojaka. Svi se međusobno družimo i pomažemo si. Nismo grupirani kao što to zna biti situacija u nekim razredima. Složni smo i kreativni. Ipak, moram istaknuti da izvan škole slobodno vrijeme najviše provodim s Lanom, Emom i Magdalenom. One mi pomažu oko modnih revija i svega. Ema i ja slični smo po tome što imamo težak karakter, stalno smo u sukobu mišljenja, Magdalena se uglavnom slaže sa mnom u svemu, a Lana je naša sredina. Za sebe mogu reći da se općenito češće družim s djevojkama nego s mladićima, odmahena je to bilo tako, i u kvartu sam se uvijek družio s djevojčicama jer sam bio jedini dječak. **Opiši nam svoj stil**

za jednu modnu reviju? Je li to zahtjevno, koliko vremena iziskuje? Priprema za modnu reviju svakako je zahtjevna i stresna. Prije svega, sve je to i financijski zahtjevno. Plava je svila koju smo koristili za drugu modnu reviju skupa. Osim toga, s njom je teško raditi, kako se gužva, sve se vidi na njoj, ostaju tragovi igle. Priprema naravno iziskuje jako puno vremena i truda. Moja priateljica Magdalena, mama i ja često smo radili dugo u noć. Podijelili smo posao: mama nam je pomogla oko nogavice, ja sam sašio suknju i top, a Magdalena je uglavnom modelirala. Koristili smo svakakve tehnike i snalazili se na različite načine. Bilo je tu svega: igla, konac, vruće ljepilo, klamerica. Ovom prilikom zahvalio bih svim djevojkama koje su sudjelovale i pomagale. Doista su se jako trudile oko revije. **Imaš li svoju omiljenu modnu kreaciju?** Da, to je svakako plava kreacija koju je nosila Magdalena na drugoj modnoj reviji. Rad je to u koji smo uložili puno truda i vremena, ali mislim da se isplatio. **Baviš li se modom i izvan škole?** Da, svakako. Modom se bavim i izvan škole, dosta

svečanih cipela, uvijek sam u mokasinkama. Ne volim pokazivati gležnjeve, nikako ne mogu podnijeti popularne bijele čarape. Prepoznatljiv sam po sunčanim naočalama, smatram da su one jako dobar modni detalj, što su veće i što više lica prekrju, to su bolje, mogu se nositi u svim prilikama na otvorenome, ali i u zatvorenim prostorima. Iako se prema bontonu ne bi trebale nositi u zatvorenom prostoru, ja ih volim nositi. Ostavljaju neki drugačiji dojam kada uđem u prostoriju noseći ih, ostajem u centru pozornosti. **Što radiš u slobodno vrijeme?** Najviše volim spavati, volim puno jesti (smijeh), oblačiti se, šopingirati. **Navodiš da voliš šopingirati, gdje kupuješ svoju odjeću?** Koji je tvoj omiljeni odjevni predmet? Već sam spomenuo da volim unikatne odjevne predmete, nešto posebno, nešto što nitko nema, stoga nikako ne kupujem u našem međimurskom trgovackom centru Galerija Sjever. Većinom odlazim u Seiersberg ili u zagrebački Arena centar. Puno kupujem u ZARI, najviše odjevnih predmeta u mom ormaru upravo je iz ZARE. Od omiljenijih trgovina izdvajam i Peek&Cloppenburg te Massimo Dutti za nešto svečanije. Moj omiljeni odjevni predmet svakako su moje tenisice, Balenciaga Triple S, njih imaju samo jedna do dvije osobe u Međimurju. **Kako izgleda tvoj ormar?** Moj ormar izgleda šareno. U njemu je odjeća posložena po bojama, od najtamnije prema svjetlim bojama. **Što stil odijevanja govori o nekoj osobi?** Smatram da su stilovi različiti. Moda je nešto što je prolazno, ali stil je vječan.

Često ljudi procjenjujem po stilu odjevanja. Što je odjeća tamnija i jednostavnija, smatram da je osoba zatvorenija u sebe, što osoba ima vedrije i šarenije odjevne kombinacije, vjerojatno je otvorenija i zabavnija. I sam, kada se osjećam loše, nosim tamniju odjeću. **Što bi istaknuo kao svoj najveći uspjeh u životu?** To što sam izrastao u čovjeka kojeg nije briga hoće li netko nešto reći, hoće li se netko

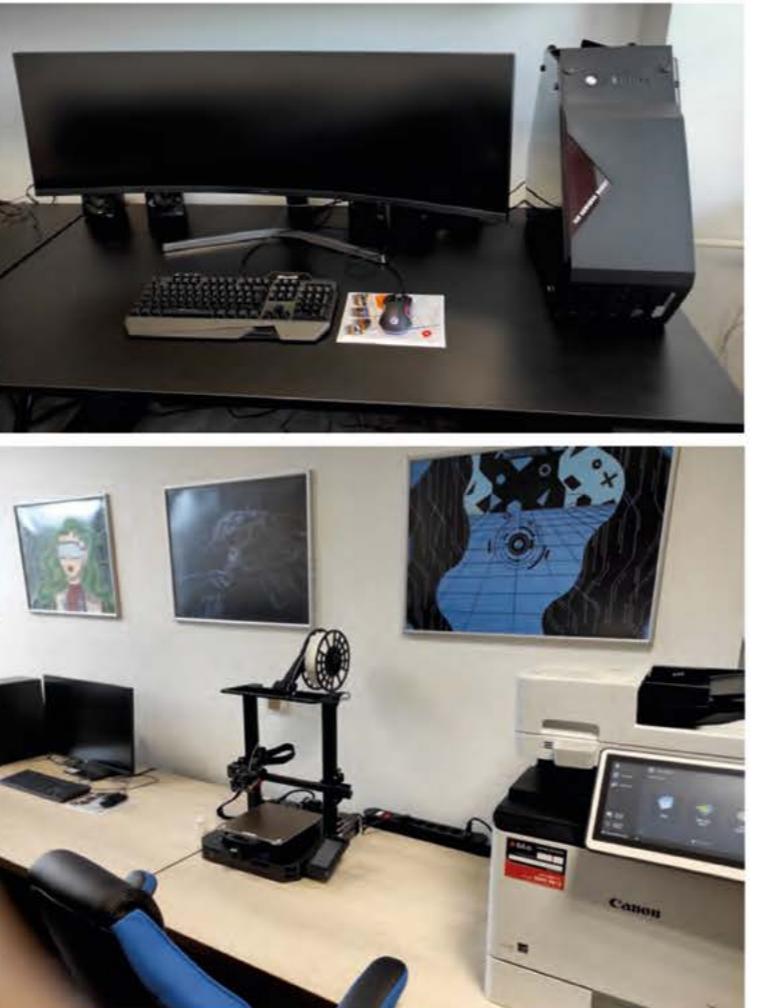
okrenuti za mnom, hoće li čuti neki negativan komentar i to me stvarno ohrabruje. Smatram da bi se ljudi trebali više baviti svojim životom, stilom i poslom. **Po čemu će pamtitи Graditeljsku školu Čakovec i koji su tvoji planovi za budućnost?** GŠČ će pamtiti po nekim profesorima koji su imali stvarno puno razumijevanja i po izletima koji su mi ostali u lijepom sjećanju. Mogu reći da je GŠČ škola koja

nam je omogućila i pomogla ostvariti sve ono što smo zamislili. Nakon srednje škole planiram upisati Tekstilno-tehnološki fakultet u Zagrebu, smjer modni dizajn i svakako se nastaviti baviti modom. Kako je od mene moguće svašta očekivati, nikada ne znate što je sljedeće. Kao što sam rekao, obožavam plesati, možda uskoro nastane nešto u tom smislu. Očekujte neočekivano!

Centar novih tehnologija Graditeljske škole Čakovec

Čakovec

Osnivanjem Centra novih tehnologija Graditeljska škola Čakovec zakoračila je u budućnost i obogatila mnogobrojne edukativne i raznovrsne sadržaje koje nudi svojim polaznicima. Kako i samo ime daje naslutiti, Centar je opremljen najsvremenijom informatičkom opremom čije središte, uz dva računala zavidnih performansi, predstavlja multimedijalno računalo sa Samsung 49" wide screen Odyssey CRG9 DQHD 120Hz HDR1000 QLED Curved Gaming zaslonom i 5 + 1 zvučnim sustavom. Za visokokvalitetan ispis digitalnih sadržaja, u Centru se nalaze i ploter HP DesignJet T630 kao i multifunkcijski uređaj Canon ImageRunner Advance C255i koji omogućuju ispis nacrta i plakata, a oni zainteresirani za prostorno izražavanje u Centru mogu pronaći 3D printer Creality Ender-3 S1 Pro. Estetsku komponentu, pod mentorstvom Tanje Karas, mag. hist. art., unijele su učenice 2.c razreda smjer Dizajner keramike India Butek, Klaudija Filip, Rajna Trupković, Niki Blagaj i Dizajner unutrašnje arhitekture Ela Farkaš, Gracie Slokan, Ema Balog, Nikolina Kutnjak, Ela Demeterfi, Karla Posavec i Anesa Vršić kao i učenica 3.c razreda Eva Horvat, smjer Dizajner keramike koje su u sklopu nastave iz predmeta Teorija oblikovanja izradile likovne radove nadahnute tehnologijom i tehnološkim napretkom koji tematski upotpunjaju Centar.

Graditelj – list Graditeljske škole Čakovec, broj 32., travanj 2024.

Adresa uredništva: Graditeljska škola Čakovec, Športska ulica 1, Čakovec;

e-adresa: gsc@ss-graditeljska-ck.skole.hr,

telefon: 040 329 000

Za izdavača: Damir Srnec, mag. inf.

Voditeljice novinarske grupe: Petra Jambrović, prof., Maja Frančić, prof.

Uredništvo: Simona Bašek, Azra Solarić, Vida Zrna, Anja Vinković, Petra Kuzmić

Lektorika: Darja Šupljika, prof.

Fotografije: Ivan Čondor, prof., novinarska grupa, web-stranica, arhiva škole

Naslovnica: Ivan Čondor, prof.

Grafička priprema i tisk: TISAK MAGI d. o. o. Čakovec

Izdano: travanj, 2024.

Intervju sa Sofijom Pustosolovom, učenicom iz Ukrajine

Život na novoj adresi

Piše: Sebastian Levačić

Rat – mala riječ, a zasigurno nešto najgore što se čovjeku može dogoditi. Obitelji napuštaju svoja ognjišta, domovi nestaju u plamenu i dimu, mnogi ostaju bez svojih najmilijih, dok ožiljci i tragovi ostaju duboko urezani u svakome tko se ikad susreo s ratnim strahotama. U ožujku 2022. godine svoj je dom zbog rata u Ukrajini trebala napustiti i sedamnaestogodišnja Sofia Pustosolova. Jedna je od prvih ukrajinka koja se upisala u srednju školu u Međimurju. **U Ukrajini vas je zadesio rat, jesli li ikad prije toga uopće mogla pomisliti da bi se nešto takvo moglo dogoditi u tvojoj domovini?** Ne, zaista nisam. Nekako sam bila uvjerenja da je to moguće vidjeti samo na televiziji. Iako su se u medijima pojavila upozorenja o mogućem napadu Rusije, nisam mislila da u suvremenom svijetu netko može učiniti nešto tako nehumano i u takvim razmjerima. **Kako te prihvatile društvo u Hrvatskoj? Jesli li se susretala s čudnim pogledima kad si im rekla da si iz Ukrajine?** Svi su se odnosili sa suočenjem, i ne, nisam se susretala s čudnim pogledima kada bih im rekla da sam ukrajinka. Mislim da će mi s naglom promjenom sredine biti teško pronaći novi krug prijatelja, da će možda ljudi ovdje imati drugačije interese, no, srećom, nije bilo tako. **Kako si se nosila s jezičnim izazovima (novim jezikom)?** Bi li rekla da je naš jezik težak? Jesli li imala poteškoća s latinicom? O hrvatskom jeziku imam dva različita mišljenja. Dok sam učila govoriti i razumjeti, bilo je prilično lako i slično ukrajinskom, ali kad sam počela učiti hrvatski jezik prema školskom programu, postalo je prilično teško. Hrvatski još ne govorim tečno pa me ponekad ljudi ne razumiju u potpunosti, ni ja njih. Hrvatski standardni jezik još i mogu razumjeti, no međimurski dijalekt često mi je nerazumljiv. **Zbog toga se osjećam pomalo ovisnom o svojim prijateljima jer mi oni ponekad pomažu u komunikaciji s drugim ljudima.** Latinicu sam naučila još u predškolskoj dobi kada sam počela učiti engleski jezik, tako da s tim nije bilo problema. **Je li ti bilo lako ili teško pronaći nove prijatelje?** Poznaješ li još neke svoje vršnjake koji su se preselili u Međimurje iz Ukrajine kao i ti? Imala sam sreće s razredom i brzo sam našla prijatelje. Svi su me odmah prihvatali, pomagali mi u čemu god je zatrebal, zaista su pokazali veliko suočenje i sručnost. Znam još jednog ukrajincu u svojoj školi, ali ne komuniciramo zbog razlike u rasporedu sati. Povremeno s majkom odlazim u Crveni križ i

ondje viđam ukrajince koji su se također preselili u Međimurje, no nisam ih poznavala od prije. **Hrvatska ili Ukrajina – Ukrajina ili Hrvatska - Razlikuje li se život mladih u Hrvatskoj od onog u Ukrajini, jesmo li dva različita „svijeta“?** Iz razgovora sa svojim prijateljicama zaključujem da slobodno vrijeme podjednako volimo provoditi kod kuće, gledajući serije ili filmove. Ne bih rekla da smo jako različiti. Primjećujem da Međimurci često idu na kavu, druže se i u kafićima, a ukrajinci se više druže kod kuće. **Koje savjete bi podijelila učenicima koji su tek došli u novo okruženje i moraju nastaviti živjeti u nepoznatoj sredini?** Korisno je naučiti razlikovati stvari na koje možete i ne možete utjecati. Ponekad morate duboko udahnuti i prepustiti se, prije ili kasnije naći čete se tamo gdje biste trebali biti. **Koji su tvoji planovi za budućnost? Misliš li ostati u Hrvatskoj ili će se vratiti u Ukrajinu?** U idealnom slučaju, voljela bih se vratiti u Ukrajinu, ali trenutno je to još ujvijek opasno. Ako bude prilike, pokušat ću upisati fakultet arhitekture u Hrvatskoj ili u Europi.

Helena Perhoč: *Protok vremena*

Kao leptir koji leti
S cvijeta na cvijet,
I putnik,
Koji iz grada u grad,
Obide cijeli svijet.
Kazaljka pomicše se
S broja na broj,
Pomno prati svaki korak svoj.
Ne osvrće se za sobom,
Već se u jednom smjeru kreće,
Kao rijeka, koja uvek
jednim tokom teče.

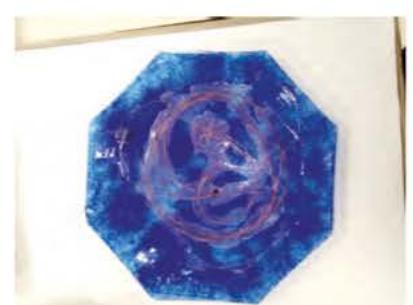
Pokazuje nam vrijeme,
U kojem sve događa se.
Nikad ne znamo kako ili kada.
I hoće li to biti jednom ili sada?
Nikada ne znamo kada će se nešto završiti,
Ne znamo kada će nešto novo započeti.

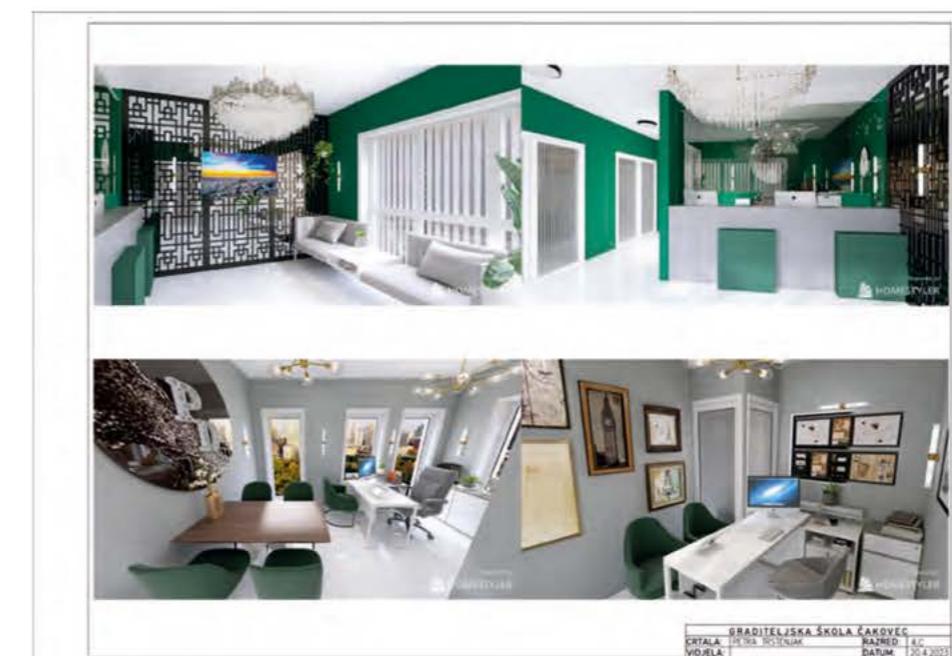
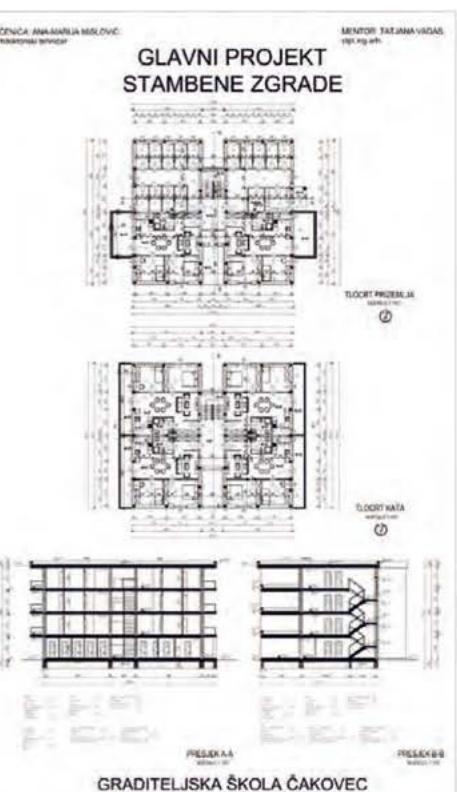
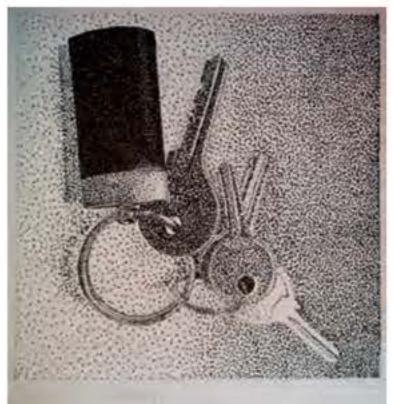
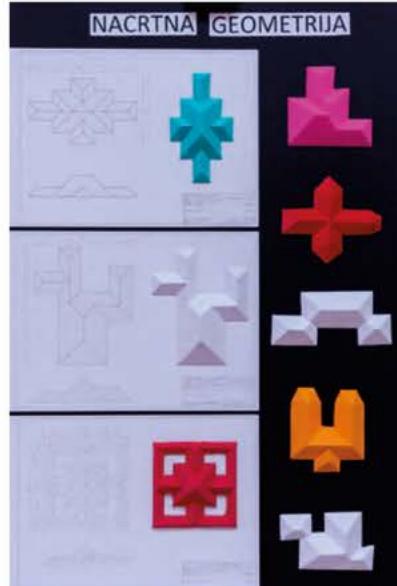
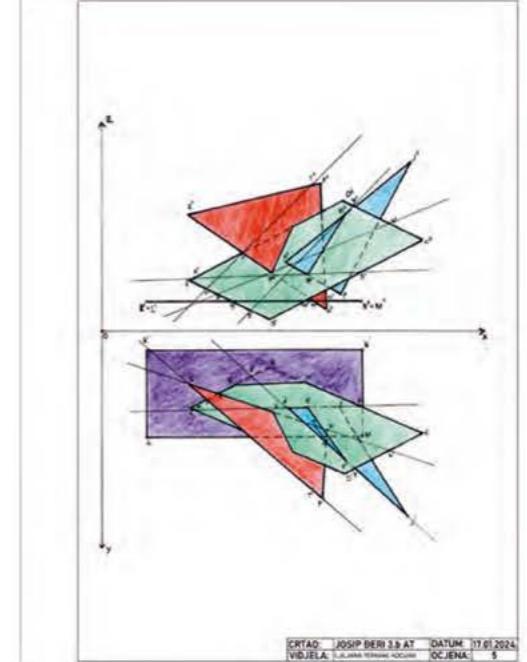
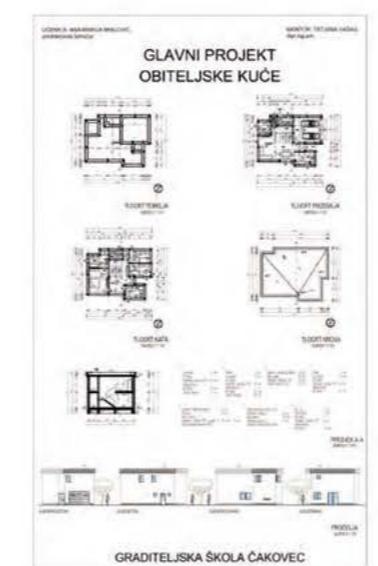
Kao zvijezda padalica koja u trenu proleti,
I ne znaš u kojem smjeru se moraš okrenuti,
Hoćeš li njezin sjaj u pravom trenu ugledati
Ili će njezin sjaj već sjajiti prestati.

A vrijeme će prolaziti tako jednostavno,
Tako brzo, a tako sporo,
Nekad nepredvidivo,
A često monotono.

I nekad se bojimo promjene,
Koja će s vremenom doći,
Bojimo se da ova sadašnjost neće proći,
Ali svaki trenutak u životu prolazi,
I novi događaj nam u živote dolazi.

Kazaljka na satu uvek vrijeme otkucava,
Jer vrijeme nikada ne spava,
Sve što je prošlo,
U prošlosti ostaje,
Sve što je sadašnjost,
Za samo tren prošlost postaje.

Špica GŠČ-a

